

15 31.8.2011

KIRKKO & KOTI

"Seurakuntiin tarvitaan uskon perusopetusta", sanoo Kirkon lähetystyön keskuksen johtaja Risto Jukko.

→ 2 – 3.

Sanan kuulijat

→ 9–10

AJANKOHTAISTA

Vangin omainenkin ”lusii”

Kuopiossa järjestetään ensi kuussa vankien omaisten virkistysleiri.

Kaksipäiväisen leirin runkona on terapeutti psykodraamaryhmä, jossa on tilaisuus käsitellä luottamuksellisesti elämään ja ihmisuhteisiin liittyviä kokemuksia.

Työskentely tapahtuu eläytymällä rooleihin ja keskustelemalla niistä. Psykodraaman ohjaa pappi ja psykodraaman ohjaaja **Sami Puumala**.

”Kun ryhmään uskaltautuu, se voi antaa paljon. Mihinkään ei pakoteta. Erityisen paljon se vaatii ohjaajalta”, Vankien omaiset -yhdistyksen sihteeri Johanna kertoo.

Hänen mukaansa on tärkeää, että tulija olisi paikalla koko leirin ajan. ”Vertaisryhmä itsessään on hoitava tekijä.”

Vangin lähiomaista kuormittavat niin taloushuolet kuin henkiset paineet. Pienikin tuki on vankeusaikana tervetullutta.

Tilanne mielessä joka päivä

”Usein sanotaan, että koko perhe lusii. Silällä nimellä on tehty myös tutkimus”, **Johanna** sanoo.

Kun hänen puolisonsa oli vankilassa, elämä rytmittyi kotoa poissa olevan mukaan.

”Milloin odotin puhelinsoittoa, milloin kirjettä tai vankilatapaamista. Ei ollut päivää, ettei tilanne olisi ollut mielessä.”

Elämä kaventuu, kun kaikille ei voi eikä halua kertoa, että läheinen on vankilassa.

Yksi haaste on, miten kertoa lapselle, että toinen vanhemmista on vankilassa. ”Lasten oikeuksien julistus muistuttaa, että lapsella on oikeus tietää vanhemmistaan.”

Vankien omaisten yhdistys syntyi viisi vuotta sitten. Yhteydenpitoa varten on tukipuhelin, sähköposti, www-sivut ja jäsenkirje. Vertaistykymät, valtakunnalliset tapahtumat ja leirit ovat yhdistyksen päätoimintamuotoja.

KUOPION VANKILAN ARKISTO

Kun puoliso on vankilassa, elämä rytmittyy poissaolevan mukaan.

Yhdistyksen tavoite on edistää uusien myönteisten ihmissuhteiden syntymistä. Eri-tyisesti työskennellään perhesiteiden säilymistä vankeusaikana.

Vankien omaisten leireille on osallistunut vanhempia, puolisoita ja sisarusia. Penkereen leirikeskukseen leirin järjestää Vankien omaiset -yhdistys ensi kerta yhdessä Kirkko-hallituksen kriminaaliryhmän kanssa. Myös Kemissä ja Turussa on tänä syksynä määrä järjestää vastaava leiri.

Leirit ovat matkakustannuksia lukuun ottamatta maksuttomia. Niihin voi hakea avustusta seurakuntien diakonialta ja sosiaalitoimistosta.

LEA LAPPALAINEN

Ilmoittautumiset: Sami Puumala, puh. 050 340 2578.
Tiedustelut: Marja Vilka, puh. 050 3400 373.

PYSÄKILLÄ

Pelkkä kirkkoon kuuluminen ei enää riitä

Seurakuntiin tarvitaan opetusta uskon perusteista.

Kirkon tuore lähetyspiiri, Kirkon lähetystyön keskuksen johtaja teol. tri **Risto Jukko** katsoo suomalaista kristillisyyttä hämmentyneenä.

”Näen elävää kristillisyyttä ja vilkasta seurakuntaelämää, mutta toisaalta kirkosta vieraantumista ja eroamista.”

”Näen kristittyjen keskinäistä kinastelua asioista, joita kolmannen maailman kirkot pitäsivät marginaalisina. Monet niistä kamppailivat pysäkkeen hengissä.”

Vuodet lähetystyössä Ranskassa veivät ytimeen.

”Kristillinen usko on yksinkertainen. Evankeliumi koskettaa ja vapauttaa.” Näille lähteille palaamista Jukko suosittaa myös suomalaiseen seurakuntaelämään: Raamatun lukemista, rukousta, jumalanpalveluksen ja seurakuntayhteyden löytymistä.

Opetusta ja raamattuherätystä

”Suomalaisen kristityn identiteettiä kaipaa vahvistamista.”

Pelkkä kirkkoon kuuluminen ei Jukon mukaan enää riitä silloin kun kohdataan ei-kristillisten uskontojen edustajia tai kohdataan ajattelua, jonka mukaan kirkkoon kuuluminen on pelkästään jäsenmaksukysymys tai huono ideologinen valinta.

Ranskan vuodet ja työ muslimien parissa olivat lähetystyöntekijä-

le myös oman teologian ja oman identiteetin selkiyttämisen aikaa.

”Oli selvítettävä juuria myöten se, miksi olen kristitty. Viesti siitä, että suurin osa suomalaisista uskoo Jumalaan, on tärkeää erityisesti ei-kristittyjä maahanmuuttajia kohdattaessa.”

”Kristityn elämässä ei ole salaisuuksia, vaikka usko onkin mysteeri. Päivittäisellä Raamatun lukemisella, rukouksella ja messussa käymisellä pidetään omaa hengellisyyttä yllä. Jokaisessa suomalaisessa kodissa on Raamattu, mutta kuinka paljon sitä luetaan”, Risto Jukko sanoo ja kaipaa seurakuntiin sekä raamattuherätystä että opetusta uskon perusteista.

”Tiedollisen tason vahvistaminen ja spirituaaliteetti eivät sulje toisiaan pois.”

”Mitä lujemmin olemme ankuroituneet kirkkoomme ja omaan seurakuntaamme, sitä syvemmin voimme elää kristittyinä tässä maailmassa.”

”Jokaisessa suomalaisessa kodissa on Raamattu, mutta kuinka paljon sitä luetaan.”

Enemmän yhteistyötä järjestöjen kesken

Puoli vuotta uudessa tehtävässä, kirkon lähetyspiirinä kirkon toimitalossa Katajanokalla on opettanut hahmottamaan lähetystyötä hallinnon näkökulmasta.

Vuodesta 2006 aloitettua lähetysstrategiaa on valmisteltu kuin lisäkin kirkkoa.

Tähän jatkotyöstämiseen Jukko heittäytyi mukaan. ”Vaativinta on ollut ymmärtää lähetysstrategia laajempaan kehykseen asetettuna.”

Strategian teologinen osuus hyväksyttiin kirkkohallituksen täysistunnossa marraskuussa 2010.

Toisen osan avoin kysymys on se, mille kirkon toimielimelle päätöksenteko lähetystyön kysymyksistä kuuluu. Strategiaa pohditaan Kirkon lähetystyön keskuksen ja lähetysjärjestöjen päätöksentekoon liittyviä suhteita. Tällöin tähdätään kirkon omistajuuden ja ohjauksen vahvistamiseen lähetystyössä.

Nykyisessä rakenteessa se tarkoittaisi sitä, että lähetystyötä ohjaisivat Kirkon lähetystyön keskus sekä Kirkon lähetystyön toimikunta. Käytännössä lähetysjärjestöt kuitenkin toimivat itsenäisesti. Ulkosuomalaistyö puolestaan on Kirkon ulkoasiain osaston työtä.

Suomalaisilla kirkon lähetysjärjestöillä on sopimuksia 35 paikallisen kirkon kanssa.

”Ei ole mahdollista, että Suomen ev. lut. kirkko solmisi jatkossa suorat kahdenväiset sopimukset näiden kaikkien kanssa”, Jukko sanoo.

”Järjestöjen tekemät sopimukset ovat jääneet kirkon virallisen yhteistyökuvion ulkopuolelle, koska järjestöt ovat itsenäisesti solmineet yhteistyösopimuksia paikallisten kirkkojen kanssa.”

”Lähetysstrategia hakee muutosta tähänkin asiaan. Tosin maailmanlähetysten tilanne on se, että lähetys ja ekumenia menevät liittäin.”

Lähetysjärjestöjen lukumäärään strategia ei ota kantaa. Sen sijaan siinä esitetään järjestöjen läheisempää yhteistyötä.

Pyrkimys on se, että Suomen kirkon lähetystyöstä maailmalle annettava kuva olisi yhtenäisempi.

”Rippikouluiässä syntyi vakuutuneisuus siitä, että jos Jumala tahtoo minun toimivan valtakuntansa hyväksi, olen valmis siihen myös Suomen rajojen ulkopuolella.” Risto Jukko on toiminut Ranskan luterilaisen kirkon pappina sekä Lähetysseuran Ranskan työn esimiehenä.

PÄÄKIRJOITUS

Jopa pit suarnan

Kotikirkkoon tulee saarnaamaan Kurkelan Juho, nuori ja kokematon. ”Kahteen osaan hän jakasi saarnansa: toinen oli helvetin vaivasta, toinen taivaan ilosta.”

Näin Aleksis Kivi kuvaa saarnamiestä Nummisuutareissa. Ainakin Juholla oli hallussaan puheen rakenteen taju.

”Hänen kirjeensä ovat kyllä ankaria ja kiivaita, mutta esiintyminen on avutonta ja puhe mitätöntä”, sanottiin apostoli Paavalista. Hänen oli turha pyrkiä mestaripuhujaksi, koska hän ei ymmärtänyt kirjoitetun ja puhutun sanan syvällistä eroa.

Juhani Forsbergin oppiin olisi Paavalikin joutanut.

”Suomalainen saarna on maailman paperinmakuisin”, tämä pappien saarnataidon opettaja, lukemattomia saarnoja kuunnellut, lukenut ja pitänyt teologian tohtori väittää.

Mistä on huonot saarnat tehty? Tätä pohti 50 teologin joukko viime viikolla Aholansaaressa. Vastausta ei saatu. Keskustelua kyllä.

Liian moni saarna alkaa säätiedotuksella tai uutiskatsauksella. Liian moni saarna luetaan paperista. Liian monesta saarnasta unohtuu se, että elämä saa olla totta myös saarnassa. Liian monen saarnan kieli on kankeaa ja puheen jaksotus pielessä. Liian moni saarna puhuu passiivissa ja yleisesti ottaen.

Liturgiassa voi piiloutua käsikirjan taakse, mutta saarnatessa papista tulee seurakuntansa edessä alaston. On helpompaa puhua korukieltä ja säilyttää etäisyys kuin paljastaa esimerkiksi raamattunäkemyksensä. On helpompaa puhua me –kielellä, koska silloin ei tarvitse julistaa oman persoonan kautta.

Kuka antaa papille palautetta? Seurakuntalainen ei

”On helpompaa puhua me –kielellä, koska silloin ei tarvitse julistaa oman persoonan kautta.

ilkeä. Työtoverien kesken saarnoista puhuminen on tabu. Koska keskinäistä kritiikkiä ei käydy, saarnaaja tulee lukutaidottomaksi itselleen ja tavalleen puhua.

On hyviäkin saarnoja.

Hyvä saarna ei aliarvioi kuulijaa. Se ponnistaa ajattelemaan ja jättää kysymyksiä avoimeksi. Hyvässä saarnassa puhuja uskaltaa sanoa jotain Raamatusta, Jumalasta, armosta, toivosta ja Jeesuksesta.

Hyvä saarna puhuu päivän tekstistä, mutta ei kerää omin sanoin sitä, joka jo luettiin. Hyvä saarna kysyy ja ihmettelee. Se löytää ripauksen huumoria ja kirkkaan punaisen langan.

Hyvä saarna on yksinkertainen. Mutta sen takana on paljon työtä, viisautta, itsensäätuntemista, Raamatunlukemista, ripittäytymistä ja rukousta.

Juhani Forsbergin sanoin: ”Pyhän hengen avuksi huutamista.”

LAHJA PYYKÖNEN
lahja.pyykonen@evl.fi

+ Rohkeaan sananvapauden käyttämiseen rohkaisi sisäministeri ja kansanedustaja Päivi Räsänen Hengellisillä syventymispäivillä. ”Jos kristityt eivät käytä sananvapauttaan, sanomisen tila kapenee.”

Räsänen näkee, että kokemusperäinen usko kiinnostaa mediaa. Sen sijaan median asenne raamattu-uskollisuutta kohtaan on koventunut. Yksi syy on toimittajien puutteellisessa ammattitaidossa.

Valtamedia ei Räsäsen mukaan kohtelee liberaaleja ja konservatiiveja tasa-arvoisesti. Jos konservatiivi poliitikko perustelee Raamatulla näkemyksiään, hänen sanotaan sekoittavan uskonnon ja politiikan. Liberaaleja lausuntoja kirkon asioista antava poliitikko jätetään rauhaan.

+ Kallaveden seurakunnan kirkkoherran virkaan on tuomiokapituli on kutsunut haasteltavaksi kuusi hakijaa. He ovat Tero Matilainen, Veli Mäntynen, Matti Pentikäinen, Markku Päiviö, Raili Rantanen ja Petri Rask. Haastattelut pidetään 6.9., jonka jälkeen tuomiokapituli asettaa kolme ehdokasta vaalisijoille. Virkaan oli kahdeksan hakijaa.

+ Virvatuli ry:n ruokajakelu alkaa syyskuun alussa Kuopion keskustassa, osoitteessa Mylly-

Päivi Räsänen kehottaa kristittyjä pitämään puolensa, kun uskoa tahallisesti vääristellään.

katu 1-3. Toiminta siirtyi Männistön koululta, jossa Virvatuli jakoi ruokaa viitisen vuotta. Tiistaiaasiakkaat aloittavat 6.9. klo 10 ja perjantiaasiakkaat 9.9. klo 10. Virvatuli aloitti lahjoitusruokajakelun Kuopiossa vuonna 2000.

+ Kirkon sairaalasielunhoito on saanut uudet periaatteet. Niissä kuvataan, kuinka sairaalasielunhoitaja on asiantuntijana potilaan syvimmissä kysymyksissä. Piispa Matti Repo kommentoi tuoretta asiakirjaa viime viikolla Forssassa pidetyillä sairaalasielunhoitajien neuvottelupäivillä. Revon mukaan ei ole helppoa ol-

la asiantuntija, koska suuret kysymykset jäävät usein yksittäiselle ihmiselle arvoituksiksi, vaikka asiantuntijat antaisivatkin niistä viisaita lausuntoja.

”Avuksi sielunhoitaja silti voi olla, kun hän työssään, kuuntelullaan, läsnäolollaan ja sanoiltaan ja myös rukouksellaan ja ehtoollisen sakramentilla tuo Kristuksen ihmisen luo.”

Sairaalasielunhoitajia on kaikkiaan 137. Kuopiosta neuvottelupäiville osallistui Risto Voutilainen ja Sirpa Nummenheimo.

+ Taidetiistaissa tehtyihiin töihin ja Taidetiistaista kerton viin valokuviiin voi tutustua Keskuseurakuntatalon aulatiloi-ssa 30.9. saakka. ”Me yhdessä”-teemalla olevan näyttelyn ovat koonneet Taidetiistain vetäjät Kuopion seurakuntien yhteisen lapsityön avustuksella.

Lastenohjaajat Taina Kuosmanen- Kangas ja Leena Ollikainen saivat Taidetiistai-toiminnastaan viime vuonna Kuopion evlut. seurakuntayhtymän myöntämän ”Vuoden seurakuntateko”-tunnustuspalkinnon.

Taidetiistai kokoontuu Kallaveden kirkolla tiistaisin 9.30-11.30 ja 13-15. Ryhmät ovat avoimia kaikille seurakuntarajoista riippumatta. Sinne voi tulla aikuinen lapsen kanssa.

MARKKU MATTILA

Hyötyä vai kilpailua rahoista

”Meillä on sellaista lähetyksiivisuutta, jota ei ole monessa muussa kirkossa. Niin kauan kuin seurakunta on olemassa, se ei voi välttää vastuutaan lähetystyöstä.”

”Lähetyks on olennainen osa kirkkoa. Jos kirkko irrotautuu lähetyksestä, se toimii omaa identiteettiään vastaan.”

Risto Jukko ymmärtää seurakuntalaisen hämmen-

nyksen monen lähetysjärjestön sokkeloissa. ”Mutta ajan pyörää ei voida kääntää taaksepäin.”

”Monesta järjestöstä voi olla hyötyä silloin kun puhutaan erikoistumisesta vaikkapa medialähetykseen tai raamattulähetykseen. Mutta moninaisuus voi olla haitta silloin jos se johtaa toimintojen päällekkäisyyteen tai epäterveeseen kilpailuun seurakuntien määrärahoista.”

LAHJA PYYKÖNEN

KOLUMNI

Pelimiehen teologia

Piispat ja muut kirkkoruhtinaat näyttävät lempeitä ja puhuvat Jumalan rakkaudesta niin kauan kunnes joku kyseenalaistaa heidän jähmeän teologiansa. Paul Sabatierin kirjassa Pyhä Franciskus julistaa, että teologia on tappanut oikean uskon ja elävän Jumalan.

Myös Luther –säätion vastustajat ja liikettä kannattavat kilpailevat, kenen teologia on oikeassa. Säätio on mielestään uskonpuhdistuksen asialla. Emäkirkko teilaa fundamentalistiivien kirkon nakerajaksi. Lakien kaivelu oikein puistattaa. Aina kun virkapiispat ja palkkapapit kiistelevät herran huoneissa opeista, hengellisyys uhkaa soikeentua arvovaltaikiis-toiksi.

Jos Jumala olisi kristikunnan ylituomari, hän itkisi katsellessaan tätä lapsellista väittelyä. Jumala on kuitenkin rakkaus ja valo. Hän näkee piispojenkin pullistelun onnettomina tunteenilmauksina ja todennäköisesti katsoo huvittuneena Luther –säätion aiheuttamaa kohua.

Piispat kinaavat, onko Raamattua tulkittava kirjaimellisesti vai käännettävä aikalaisille mieleiseksi. Älköön Jumalan etsijä ottako turhan vakavasti näitä kirjanoppineiden skismoja. Ikuinen isä ei löydy tekstisulkeisilla.

Taivaassa ihmiset huomaavat, että on olemassa vain yksi usko ja yksi Jumala. Oikea usko alkaa vasta sitten kun jumaluusopilliset riidat loppuvat. Yksikään pyhä kirja ei ole täysin virheetön. Vain Jumala itsessään on.

Hampaitaan kiristelevät teologit ja kinaavat kirkon miehet osaavat Raamatun ja muut läskykirjansa ulkoa, mutta vieraantuvat hengellisestä maailmasta. Kärttyisät teologit ovat keskeneräisiä ja heidän esimerkkinsä karkottavat tempeleistä ne, jotka janoavat armoa ja pyhyyttä.

Jumala voi näyttäytyä odottamattomissa paikoissa. Sana muuttuu lihaksi kun KuPS:n maaginen pallotaituri Dickson Nwakaeme iskee nahkakuulan verkkoon, kohottaa katseensa pilviin ja osoittaa suhteensa Jumalaan ristinmerkillä. Siinäpä on pelimiehen teologiaa niille, jotka pohtivat kirkkojärjestystä otsa kurtussa tai tulivatko ne papit vihittyä oikeassa salissa.

Puhdas usko nousee maan päälle vasta kun kirkolliset kuppikunnat löytävät yhteisen isänsä ja lakkaavat takertumasta rituaaleihin, dogmeihin ja tapoihinsa. Onko sitä ekumeniaa oikeasti olemassa vai rienaako meitä loputtomat ekumeeniset ongelmat ja ykseyden puute.

ISMO VORNANEN

KIRJOITTAJA ON
ERITYISOPETTAJA,
TOIMINNANJOHTAJA JA
VIENTINTÄYRITTÄJÄ.

Kirkon diakonia sanoittaja

TIMO HARTIKAINEN

Kuopion hiippakunnan johtavat diakoniatyöntekijät kokoontuivat viime viikolla neuvotteluun Kuopion tuomiokapituliin: eturivissä Maarit Kirkinen, Seppo Marjanen ja Anne Pulkka, toisessa rivissä Elina Ingman ja Maritta Rautiainen, takana Sari Sormunen, Sirpa Juola ja Riitta Sulkko.

KIRKON KULMILTA

Kansanlaulukirkossa Tätilässä

ARI KEKÄLÄINEN KUOPION KULTTUURIHISTORIAALLINEN MUSEO

Kansanlaulukirkosta on kesä kesältä tullut suositumpi. Vanhoja tuttuja kansanlauluja on **Anna-Mari Kaskisen** kirjoittamin uusien sanojen tänäkin kesänä laulettu laavuilla, tapuleissa, kappeleissa ja kotiseututaloissa järjestetyissä kesäkirkoissa.

Yksi näistä tilaisuuksista järjestettiin elokuun puolivälissä Tätilän pihassa Inkilänmäellä, jossa siitä on muotoutunut osa asukasyhdistyksen järjestämän kesäisen perinnepäivän ohjelmaa.

Kerrostalojen keskelle jätetty vanha rakennusryhmä muodostaa suojaisan pihapiirin kuin muuta maailmaa ei olisikaan.

1970-luvun puolivälissä otetussa kuvassa näkyvää vinttikaivoa ei enää ole, mutta muut rakennukset ovat vanhoilla sijoillaan. Siellä ovat asuinrakennus kellareineen, piharakennus aitoineen, liitereineen, navetoineen ja talleineen. Jäljellä ovat myös sauna ja riihi. Pihapiiriä täydentävät omena- ja kirsikkapuut, syreenit, pirreeneiksi sanottu angervot, pionit ja parhaillaan navetan seinustalla kukkivat kultapallot.

Nämä entiset pappilan torpan rakennukset ovat mäellä pitkään asuneiden Inkisten ja Ruotsalaisten jälkeen saaneet uuden elämän Inkilänmäen-Peipposenrinteen asukasyhdistyksen työssijana. Hyvästä hoidosta kertovat viime kesänä talkoilla kunnostetut punamullatut valkonurkkaiset rakennukset.

Tätilän nimen tämä kaupungin omistuksessa oleva Inkilän tilan ydin sai siinä vuosikymmenet asuneista Ruotsalaisen sisaruksista.

Heistä Ranta-Toivalassa opettajana toiminut Anni on muistellut Inkilänmäeltä avautuneita näkymiä. "Kallavesi kaareutui kuin hopeavyö silmien edessä, Kurkiharju näkyi ja Riistaveden Munakkavuori. Uuhimäeltä katse-

lin usein kiertokoulua pitäessäni, että tuolla se kotimäki on." Hän jatkaa vielä: "Eikä meillä ollut kesällä koskaan liian kuuma. Tuulet puhalsivat vapaasti ja vilvoittivat".

Palatakseni kansanlaulukirkkoon. Anna-Mari Kaskisen sanat löytyvät painettuina myös pienestä vihkosesta, mutta niistä on äsken ilmestynyt myös äänite, jossa Oulujoen kirkon kamarikuoro Gaudiata laulaa kansanlaulumessun johtajansa Lauri Nurkkalan uusia sovituksina levyllä Lauaen ui sinilaine.

Tätilän nimen Inkilän tila sai siinä asuneista Ruotsalaisen sisaruksista.

na näkymätöntä hätää

Arvojen kovetessa tehtävänä on vaikuttaa yhteiskunnan rakenteisiin.

”O n uskallettava nähdä näkymätön ja tunnistaa uudet esiin nousevat ongelmat”, luonnehtii työn painopisteitä Varkauden seurakunnan diakonia-työn toimialajohtaja **Riitta Sulkko**.

Hän miettii ilmaisia läheltä kohtaamiselle. ”Jotta voisimme antaa nimen sille uhalle tai vaaralle, jonka keskellä ihminen elää.”

Kuopion hiippakunnan johtavat diakoniatyöntekijät kokoontuivat viime viikolla Kuopiossa. Yhtenä aiheena heillä oli myös diakonian näkyminen mediassa.

Sulkon mielestä diakonian tehtävänä on uskaltaa vastoin trendejä ja mediaseksikkäitä aiheita olla niiden rinnalla, joita ei muulla tavoin auteta.

”Arvot kovenevat yhteiskunnassa ja kirkossa niin huimaa vauhtia, että käsite kristillinen rakkaus, ihminen Jumalan kuvana on todella vaikea.”

Ihmiset hädän ääripäässä

Kallaveden seurakunnan diakoniatyön lähiesimies **Maarit Kirkinen** sanoo työn tärkeimmäksi alueeksi huonosti jaksavat perheet sekä syrjäytymisvaarassa olevat yksinäiset.

Diakoniatyön asiakkaista Kallaveden seurakunnassa liki 50 prosenttia on 40 – 64 –vuotiaita. Suurin osa asiakkaista asuu yksin, yksinhuoltajia on 17 prosenttia.

”Asiakkaat ovat monella tavalla uupuneita, yksinäisiä ja ahdistuneita”, Kirkinen kuvaa. Joukossa ovat työtömät, pienituloiset, velkaantuneet, opiskelijat ja pätkätöiden tekijät.

”Keskeisenä on ihmisen kokonaisvaltainen auttaminen taloudellisen, henkisen ja hengellisen auttamisen alueille. Olla ihmisenä ihmiselle.”

Maarit Kirkinen korostaa verkostoitumista. ”Usein ihminen saa apua muiltakin luukuilta. Diakonian tehtävänä on lievittää hätää auttamalla niitä, joita muu yhteiskunnan tuki ei tavoita sekä vaikuttaa yhteiskunnan rakenteisiin.”

Työn sisältöä Kirkinen haluaa vahvistaa ”hädän ääripäässä”, henkilökohtaisia kohtaamisia syventämällä. ”Kirkon työn on signaali päättäjille siitä hädästä, missä ihmiset jokapäiväisessä arjessaan kulkevat”, sanoo hiippakuntasihteeri **Sirpa Juola** Kuopion tuomiokapitulista. Diakoniatyön olisi hänen mielestään kuljettava askeleen verran muutosten edellä löytääkseen heidät, jotka ovat jääneet vaille apua.

Juolan mukaan yksi suuri ongelma tulee olemaan vanhenevan väen alkoholinkäyttö. ”Juomakulttuuri on tänään erilaista, ei enää niin hävettävää kuin ennen. Vaikea asia on myös köyhyys ihmissuhteissa. Yksinäisyys on yksi keskeinen masennuksen aiheuttajista.”

”Hädän suuruutta on vaikeaa arvioida, koska ihmiselle itselleen se on aina suurin ja vaikein. Työntekijän ammatillisuus auttaa panemaan asiat oikeaan mittakaavaan.”

”Auttamisen lisäksi on mietittävä, kuka turvaa jatkon, jotta diakonian etsivä luonne voisi säilyä.”

Kiire loppuu pysähtymällä

Milloin olet tehnyt tarpeeksi?

”Kukapa siihen antaa oikean vastauksen. Jos ei uskaltaudu tutkimaan rajojaan, se johtaa rajattomuuteen ja silloin pyrkii tekemään kaikkea. Parempi unohtaa monet auttaakseen yhtä ihmistä”, Maarit Kirkinen sanoo.

Sirpa Juolan mukaan työn rajauksen tekee työntekijä itse.

”Mutta se edellyttää selkeää työn suunnittelua, pysähtymistä ja oman toiminnan arviointia. Painopisteitten asettamista ja rohkeutta tarvittaessa sanoa: ei. Parempi olisi jos tilastot pienenisivät ja kohtaamiset syvenisivät.”

”Kiire on hyvin suhteellista”, Riitta Sulkko sanoo. ”Jos diakoniatyössä tehdään oikeita, perustehtävän mukaisia asioita, työntekijät jaksavat. Mielekäs työ luo aitoa kohtaamista, joka jättää jälkensä myös työntekijään. Jos priorisoidaan oikein, kiire on positiivista polttoainetta arjessa.”

LAHJA PYYKÖNEN

MITÄ MIELESSÄ?

Pahinta on kuolemanpelko

Liisa Räsänen Tuusniemen Tuusjärveltä jää eläkkeelle lokakuun alussa suoraan vuosilomaltaan. Hänellä on takana 35 vuotta ja 10 päivää asiakaspalvelua Tuusniemen Osuuspankissa. Hän jäi vapaalle palveluneuvojan tehtävästä.

Miltä tuntuu olla eläkeläinen?

”Hyvältä, koska enää ei tarvitse lähteä joka aamu. Selkäkivut vaivaavat minua ja välillä saan huonosti nukutuksi. Olin selän takia sairauslomallakin puoli vuotta viime kesänä. On silti haikeaa jäädä töistä pois, koska tykkäsin työstäni ja ihmisistä. Nyt voi mennä päiviä, ettei tuttujaan näe.”

Odotitko eläkepäiviä?

”Kyllä odotin, koska työssä jouduin paljon istumaan ja se käy selkään. Selkä meni, kun tein pankkivirkailijan istumatyön lisäksi raskasta maatalon työtä. Meillä oli karjaa ja illalla olivat ne työt odottamassa.”

Miten päiväsi nyt täytät?

”Ihan ensimmäiseksi teen huushollin rästihommat

KUVA: ANNA-LIISA PEKKARINEN

pois! Sitten lupasin itselleni, että laitan itseni kuntoon, jotta jaksan paremmin. Tärkeintä ovat viisi lastenlasta, jotka täyttävät elämäni. He asuvat lähellä ja mummoa tarvitaan! Niin, ja keramiikkatyöt ovat minulle henkireikä, kiitos hyvän opettajani. Puuhailu saven kanssa vie huolestuneet ajatukset pois mielestä.”

Riittääkö eläke?

”Nyt sietää ruveta opettelemaan vähemmällä toimeen tulemista. Liian pieniä eläkkeet ovat, vain 60 prosenttia palkkatuloista. Ei ole kohtuullista, että koko elämänsä tekee töitä, ja vanhana saa sitten kuilottaa. Eikä ruusuisemmalta näytä.”

Mikä on ollut paras elämänvaiheesi?

”Hyvää on ollut minulla koko elämä. On ollut vaikeuksia, mutta ei sellaisia, joista ei olisi yli päässyt. Aika aikaansa kutakin!”

Parasta ja pahinta vanhenemisessa?

”Parasta on, että oppii ymmärtämään itseään. Tähän asti on ymmärtänyt vain toisia. Uskaltaa olla oma itsensä. Pahinta on kuolemanpelko. Kun vanhemmat kuolivat, sen jälkeen lähtö on tullut useammin mieleen. Ihan säikähdin, kun tulin tokaisseeksi eläkepäivistä, että sittenkö sitä vaan kuolemaa odotellaan. Minä en uskoani kuuluttele, mutta olen aina uskonut. Rukoilen vaikeina hetkinä, kiitän hyvinä. Se auttaa.”

Mottosi eläkevuosille?

”Täysillä eteenpäin!”

ANNA-LIISA PEKKARINEN

PALVELEVA PUHELIN
01019 0071
evl.fi/palvelevanetti

PÄIVYSTYSAIKA
su-to 18-01
pe-la 18-03

Palveleva puhelin on yhteys toiseen ihmiseen.

Voit soittaa nimettömänä ja kertomasi asiat säilyvät luottamuksellisina.

KUOPION EV. LUT. SEURAKUNNAT

Tmi Hannan kotiapu
– kotiapua ammattitaidolla koillis-savon alueella!

- * siivouspalvelut
- * tekstiilihuolto
- * avustaminen arjen askareissa
- * kodin pienten tarjoilujen hoitaminen

Puh: 0400-495 354 Hanna
E-mail: hanna.mustonen@kaavilainen.com

Seuraava

Kirkko & koti

ilmestyy 14.9.

Konneveden kirkossa

Vox 100

Ruisleipää & kakkukahvit

ke 31.8. klo 14 (Lapunmäki)
No Man's Band
to 1.9. klo 18
käsikello-orkesteri Kide
pe 2.9. klo 19
Maarit ja Sami Hurmerinta
la 3.9. klo 12 (srk-talo)
K-Mikko Vaismaa
la 3.9. klo 18
Mieskuoro Sirkat
su 4.9. klo 10
messu, kuorot Elatio ja Grace
su 4.9. klo 18
Get on! (kahvit klo 16 alkaen)
ma 5.9.–ke 7.9. juhlahahvit
jatkuvat (hoitolaitokset)
Vapaa pääsy!

50 v.
khra Olavi Virtanen 4.9. & kanttori Alexi Juhanelto 6.9.
Mahdolliset osanotot 476400-121010 konserttiflyygeliin ja ikimetsien suojeluun Luonnonperintösäätiön kautta.

Painavatko kesäkilot?

Kiristääkö vyötärö?

Kilonainen ja Kiintoveikko-painonhallintaryhmät käynnistyvät syyskuun alussa. Ilmoittaudu mukaan!

Toiminta koostuu 10 krt. ravitsemusohjauksesta, 3 krt. liikuntaohjauksesta ja leiripäivästä.

Kurssimaksu on 160€ sisältäen seuran jäsenmaksun. Ohjaajina toimivat ravitsemusterapeutti ja liikuntalääketieteen maisteri.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Kuopion Reippaan Voimistelijat, toimisto@krv.fi ja 044 3535 933

LÄHETYSNURKKA

Tällä palstalla lähetystyöntekijät kertovat välähdyksiä työstään.

Unelmasta tuli Amokselle totta

Kohta alkaa olla kaksikymmentä vuotta siitä kun aloitimme lähetystyöntekijöinä.

Oma kristillisuus ja maailmankuvani on väistämättä muovautunut ympäristönsä näköiseksi. Siinä on aineksia ja vaikutteita niistä ympäristöistä, joissa olemme toimineet: Afrikasta, Aasiasta ja Lähi-idästä. Osa muovautumisesta on tapahtunut huomaamatta ja osa oivallusten tai raamattu löytöjen kautta.

Lähetystyön tavoitteisiin liittyy väistämättä aina ihmisen kohtaaminen. Kohtaamisen kautta syntyy vuorovaikutusta, joissa itse saa olla usein oppijan paikalla.

Itä-Afrikassa puhuttelevaa oli ihmisten vilpitön ja lapsenomainen usko Jumalaan niissäkin elämän tilanteissa, joissa kaikki näytti kaatuvan päälle.

Muistan kenialaisen Amoksen, jonka suurimpana elämän toiveena oli saada työpaikka. Lähtökohdat eivät olleet kaksiset. Amos oli kotoisin slummista ja ilman koulutusta. Korkean työttömyyden Nairobiassa ei kouluteuillakaan ihmisillä ollut helppoa löytää työtä.

Amos luotti Jumalan järjestävän hänelle työtä eikä antanut periksi. Hän alkoi leikata heinää lentokonehallin ympäriltä pitääkseen käärmeet loitolla ja sai aluksi palkaksi kupin teetä ja pari kekssiä työntekijöiden tauolla.

Vähitellen huomattiin, että hän piti heinän tunnollisesti lyhyenä. Hän pääsi päivätyöläisen asemaan ja alkoi saada pientä korvausta vaivannäöstään. Jossain vaiheessa yksi lentokonehallin apulaista oli sairaana. Amos kutsuttiin heinäleikkuun ohella muihin tehtäviin. Hän hoiti kaiken tunnontarkasti ja yleni vähitellen enemmän teknistä osaamista ja vastuuta vaativiin tehtäviin.

Jumala teki hänen unelmastaan totta ja tästä Amos muisti kiittää jokaisessa yhteisessä aamuhartaudessa.

Viime aikoina sydämelläni ovat olleet erityisesti kristityt, jotka joutuvat kärsimään uskonsa tähden. Heitä löytyy eri puolilta maailmaa, mutta myös Lähi-idästä, missä olen työskennellyt viimeiset viisi vuotta.

Puristuksessa elävien kristittyjen todistuksessa on jotakin hyvin vahvasti puhuttelevaa. Siinä menee länsimaalainen kristitty melkein sanattomaksi. On rakentavaa seurata läheltä ihmisiä, jotka valitsevat Kristuksen seuraamisen henkensä menettämisen uhallakin. Kuulin kerran kristityn tekemän koskettavan laulun, joka meni suunnilleen näin: ”Jeesus, sinun vuoksesi olen valmis antamaan henkeni, olen tieni valinnut, tätä osaa ei minulta voi kukaan ottaa pois.”

ROY RISSANEN

KIRJOITTAJA ON ALAVAN SEURAKUNNAN NIMIKOLÄHETTI. HÄN ON SUOMEN LÄHETYSSEURAN LÄHETTINÄ JERUSALEMISSA, JOSSA HÄN TOIMII LÄHI-IDÄN ALUE-EDUSTAJANA.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Kirkkoherra Aulikki Mäkinen asetetaan virkaan Pyhän Johanneksen kirkossa sunnuntaina 4.9. klo 10.

Aulikki Mäkinen kirkkoherran virkaan

✦ Kirkkoherra Aulikki Mäkinen asetetaan virkaan messussa Pyhän Johanneksen kirkossa sunnuntaina 4.9. klo 10. Aulikki Mäkinen saarnaa, liturgina Lauri Paatero, kantoreina Heikki Mononen ja Riitta Matilainen. Virkaan asettamisen toimittaa piispa Wille Riekkinen, avustajina Matti Jantunen, Ella Huikari, Lauri Paatero ja Jaana Marjanen.

Virkaansiunaaminen Puijon kirkossa

✦ Männistön ja Puijon seurakuntien yhteisen seurakuntamestari Kari-Pekka Hartikaisen virkaan siunaaminen Puijon kirkon messussa sunnuntaina 11.9. klo 10. Lääninrovasti Jaana Marjanen avustajineen toimittaa siunaamisen.

Kuopion Aterian iltakirkko

✦ Kuopion Aterian henkilökunnan ja eläkeläisten iltakirkko Puijon kirkossa tiistaina 6.9. klo 18. Tule hiljentymään het-

keksi syksyn työkauden alkaessa ja tapaamaan toisia kirkkokahville. Myös perheenjäsenet ovat tervetulleita.

Kynttiläkirkko Ranta-Toivalassa

✦ Kynttiläkirkko Honkapirtissä Ranta-Toivalassa keskiviikkona 7.9. klo 18.30. Illan päätteeksi kahvihetki.

Maakunnalliset herättäjäseurat

✦ Pohjois-Savon maakunnalliset herättäjäseurat alkavat aattoseuroilla Tuomiokirkossa lauantaina 10.9. klo 18. Ilta jatkuu keskusseurakuntatalolla klo 19.30. Sunnuntaina 11.9. ”Messu soikoon” -messu Tuomiokirkossa klo 10, jonka jälkeen keskusseurakuntatalolla raamattutunti klo 12.30 ja päätösseurat klo 14.

Inkilänmäen tulevaisuus

✦ Keskusteluilta Inkilänmäen seurakuntatalolla tiistaina 13.9. klo 18 seurakuntatalon ja seurakuntatyön tulevaisuudesta. Ilpo Rannankari ja Sari Kärhä.

Raamattu tutuksi

✦ Raamattu tutuksi -luentosarja jatkuu Puijon kirkolla maanantaina 12.9. klo 18.30. Syksyllä perehdytään Paavalin kirjeeseen galatalaisille ja 1. Johanneksen kirjeeseen. Ensimmäisellä kerralla aiheeseen johdattaa pastori Sanna Alanen.

Löytyn lauluja Alavan kirkossa

✦ Pieni matka tilkkutäkillä –konsertissa Alavan kirkossa tiistaina 6.9. klo 19 kuullaan Jaakko Löytyn lauluja eri musiikkityyleillä. Sirpa Pesonen, laulu, Ossi Jauhiainen, koskettimet ja taustalaulu, Mikko Tuomi, kitara, Henri Laitinen, basso, Jouni Rasmussen, rummut, puheenvuoro ohjelmakoordinaattori Ms. Parastoo Poortaheri, kristillisestä TV-yhtiö SAT-

7:stä. Iltatee seurakuntasalissa. Vapaa pääsy, kolehti Alavan seurakunnan lähetystyölle.

Maratoniveisuu Puijon kirkossa

✦ NSV 2010 Marathon eli Nuoren seurakunnan veisukirjan laulanta Puijon kirkossa lauantaina 3.9. klo 12. Laulattajana Jarkko Maukonen & kumppanit. Lisätietoja Markku Puhakalta puh. 040 4848413.

Parisuhteen hoitamista

✦ Parisuhteen palikat Petosen seurakuntatalolla sunnuntaina 11.9. klo 16. Teemana Luottamus ja anteeksianto. Perheneuvoja Hannu Innanen alustaa. Tilaisuus päättyy ehtoollisen viettoon. Lastenhoito järjestetty.

Kirkkoretki Jynkänvuorella

✦ Tule retkeilemään yhdessä äidin, isän tai muun tutun aikuisen kanssa Jynkänvuoren metsään sunnuntaina 11.9. klo 16. Tutkitaan ja ihmetellään luontoa, syödään eväitä sekä vietetään pyhäkouluhetki. Lähtö Jynkänvuoren kerhohuoneen edestä. Mukaan kumisaappaat, reppuun istuinalusta ja pienet eväät.

Kokkiukot kauhan varressa

✦ Kokki-ukkojen ensimmäinen kokkausilta Vehmersalmella Eero Hujasen johdolla keskiviikkona 21.9. klo 17-20. Ilmoittaudu 16.9. mennessä Uwe Mäkiselle, puh. 040 4888 638. Elintarvikemaksu 5 €.

Musiikkia

✦ Hengellisen musiikin tuokio ”Lauluja Herran hyvydestä” Tuomiokirkossa lauantaina 3.9. klo 15. Pentti Tolvanen, laulu ja Marja Pärnänen, urut ja piano, Aija Koistinen, kitara ja laulu. Ohjelma 5 €.

Kouluvuosi alkaa hyvällä musiikilla. Tommi Kalenius Band esiintyy Tuomiokirkossa oppilaitostyön avauksessa perjantaina 9.9. klo 19. Vapaa pääsy.

”Viimeksi lauloin virsikirjasta suvivirren pikkusiskoni kevätjuhlassa.” Tutumpia Jani Reijoselle ovat nuorten laulukirjat.

Messu soikoon Tuomiokirkossa

Virsi vaskien vietävänä ja lasten riemuna. Tai pyhässä hiljaisuudessa.

”**V**irsien luomaa tunnelmaa kirkossa ei voi jäljentää”, sanoo **Jani Reijonen**. ”Toki ajassa voi pysyä tyylikkäästi mukana ja karsia pois niitä pölyttymässä olevia virsiä.” Nuori graafisen viestinnän opiskelija kannattaa kokeiluja, joissa virsiin tuodaan uudenlaisia sovituksia. ”Ne tuovat rakkaan tuulahduksen ja ovat oikea askel messun nykyaikaistamisessa.”

Reijonen kaipaa myös perinteisen virsikirjan tuomista arvokkaalla tavalla lähemmäksi nykyaikaisia laulukirjoja. ”Pieni kirjaskinko ja sivulta toiselle jatkuvat säkeistöt eivät vastaa enää ajan henkeä eivätkä palvele käyttäjää.”

”Virsien karsiminen ja uusiminen korostavat jäljelle jääneiden arvoa ja tuovat ne tutummaksi myös harvemmin kirkossa käyville.”

Jani Reijonen on ollut mukana Tuomiokirkon Virsi soikoon projektissa tapahtuman esitteen suunnittelijana.

”Usko on tärkeä osa elämääni. Tämän näkökulman yhdistäminen ammattiosaamiseeni tuntui mielenkiintoiselta haasteelta.”

Nyt laitamme kaiken peliin ”Motivoiva ja ammatillisesti haastava.”

Urkuri **Anu Pulkkinen** kuvaa alkavan syksyn Messu soikoon -hanketta, jossa virsi soi messuissa erilaisin ilmaisumuodoin.

Hän uskoo, että tulevana sun-

nuntaina saa panna kaiken peliin.

”Siinä nähdään, riittävätkö kykymme rakentamaan erityyppisiä messuja ja kuinka hyvin tavoitamme otsikoista nousevan hengen.”

Mielessä on vielä vuoden takainen vastaava sarja, joka perustui herätysliikkeiden musiikkiperinteelle.

”Saamamme hyvän palautteen pohjalta oli hienoa lähteä suunnittelemaan koko työntekijäporukan voimin jälleen uutta. Nyt toivon, että virsi tavoittaa vakituiset ja uudet messuvieraat.”

Yksi seikka hiukan mietityttää.

”Vanha ajattelu menee niin, että kirkon työssä ei tuoda persoonaa etualalle, ei esiinnyttä. Mutta halusimme nyt nimenomaan profiloita tämän sarjan vahvuuksiksi instrumentit ja niiden soittajat – virren takana on aina joku ihminen.”

Keski-Pohjanmaalta lähtenyt Anu Pulkkinen on viihtynyt seurakunnassa rippikoulutyöstä. Kun tuli aika hankkia ammatti, vaihtoehtoja oli kaksi: urut ja piano. Urut veivät voiton.

”Eivät ne onneksi vaadi soittajalta isoa kokoa”, siro urkuri nauhahtaa.

Pulkkinen valmistui

kirkkomuusikokosi 1998. Kuopion tuomiokirkkoseurakunnassa hän oli töissä jo opiskeluaikaan.

Vakituinen työsuhte aukesi kymmenen vuotta sitten. Tällä viikolla on uusi virstanpylväs, kun Pulkkisesta syyskuun alussa tulee Tuomiokirkkoseurakunnan urkuri.

”Tällainen ammattiprofiili on meidän lisäksemme vain muutamissa seurakunnissa, mm. Turussa, Tampereella ja Oulussa.”

**LEA LAPPALAINEN
LAHJA PYYKÖNEN**

Virsi pyhässä hiljaisuudessa
sunnuntaina 11.9. klo 10
Kuopion Virsikuoro.
Heidi Miettunen, sello.

Virsi jazzin luovuudessa
sunnuntaina 18.9. klo 10
Lauluyhtye Kalla. Rauno Tikkanen, klarinetti.

Virsi liturgian rikkauudessa
sunnuntaina 25.9. klo 10
Tuomiokirkon kamarikuoro ja Psalmikuoro.
Anu Pulkkinen, urut.

Virsi lasten riemuna
sunnuntaina 2.10. klo 10.
kallaveden lapsikuoro.
Risto Ruuskanen, nokkahuilu.

Virsi vaskien vietävänä.
sunnuntaina 9.10. klo 10
Haapaniemen Nuorisopuhalliorkesteri.

SYYSVINKIT

- ✚ **Pääkirjaston ala-aulassa** Kuopion Validiapalveluiden kollaaseja, tekstiiliteoksia, valokuvia 3.9. asti.
- ✚ **Korttelimuseo** (Kirkkok. 22) Entisajan puutalokortteli, talvikaudella alk. 1.9. ti-pe klo 10–15, la-su klo 10–16. Sieninäyttely 30.8–1.9.
- ✚ **VB-valokuvakeskus** (Kuninkaank.14–16): Elävä arkisto – Living Archive, Lien Botha ja Nomusa Makhubu, Etelä-afrikkalaista nykyvalokuvausta 4.9. asti.
- ✚ **Barson kellarissa: Kuopion taivaan alla,** kuvia Sirpa Kähkösen Kuopio-sarjan tapahtumapaikoilta 18.9. asti.
- ✚ **Kuopion taidemuseo:** Tuttuja ja outoja lintuja 27.5.–2.10.; Matti Karppasen lintumaalauksia 27.5.–6.11.
- ✚ **Galleria Carree** (Kauppak.13): Akvarelleja, Leo Kosonen 31.8.–18.9. ke-to 11–18 ja pe, la, su 11–16.
- ✚ **Galleria 12** (Minna Canthin k. 15) avajaisnäyttelyn taiteilijat: Pentti Meklin ja Katri Heinänen 4.9. asti.
- ✚ **Galleria Tilaz3** (Suok.33) Riitta Hellén-Vuoti: Muutoksia, öljyvärimaalauksia, 31.8.–25.9. ke 15–18, pe-su 12–16.
- ✚ **Kuopion museo:** Suomen Nukketaitelijat ry:n näyttely Nukkemaailma – lavatanssin ja joulusaunan tarina kertoo eletystä elämästä nukkejen kautta 15.6.–23.10.
- ✚ **Kuopion museo:** Aikamatka maisemaan 8.1.2012 saakka. Itä-Suomen maiseman kehitys maapallon alkua ajoilta nykypäivään, yhteistyössä 125-vuotiaan Geologian tutkimuskeskuksen kanssa.
- ✚ **Kuopion kulttuurihistoriallinen museo:** Jääkärintie tie – Herman Huotarin tarina -pienoisnäyttely 15.1.2012 saakka.
- ✚ **Kuopion museo:** Sademetsän lapset 11.9. asti.
- ✚ **Museon torni:** Leluja ja leikkijöitä. Leluja ja Victor Barsokevitšin lapsikuvia 29.1.2012 saakka.
- ✚ **Sotaveteraanimuseo,** Tulliportink. 37 D auki 6.9. asti pe klo 14–18 ; la-su klo 12–16.
- ✚ **Eemilän Kotimuseo, Humalajoki 28, Hil-**tulanlahti, auki 30.9. asti to ja pe klo 10–18.
- ✚ **Musiikkikeskus:** Kuopion kaupunginorkesteri Sinfoniasarja1.9. klo 19 kapellimestari Jorma Panula ja brasilialaispianisti Cristina Ortiz, joka tulkitsee Johannes Brahmsin 2. pianokonserton. Sinfoniasarja II to 8.9. klo 19 Kuopion kaupunginorkesteri; Sascha Goetzel, kapellimestari; Anna-Liisa Bezrodny, viulu.
- ✚ **Kuopion kaupunginteatteri,** suuri näyttämö 3.9. klo 19 musikaali Katrina, kantaesitys Mukana koko näyttelijäkunta, kaksi vierailijaa, tanssiryhmä ja lapsiavustajia sekä 11-hengen orkesteri. Sally Salmisen romaanin on dramatisoinut Marita Jama. Musiikki Mika Paasivaaran, ohjaus Lasse Lindemanin. Seur. es. 9.9. klo 19.

Papin perhe 7.9. klo 19 ja 8.9. klo 12. Neiti, samppanjaa! Studio 12.9 klo 19.15. Fedja-setä, kissa ja koira 15.9. klo 12. Tarpeettomia ihmisiä 15.9. klo 12.15.

Lasse Lindemanin ohjaamana syntyi suurmusikaali Katrina, joka on teatterilaisten taidonnäyte. Päärooleissa Lina Patrikainen ja Marko Keskitalo

Kuopion Tila-Auto Oy

- turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
- pikkubussit
- invataksit

info@tila-auto.com www.tila-auto.com
p. taksiajot 0400-673 955
p. tilausajot 0400-992 993

*Pesu
Leenat oy*

*Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille*

Liipasintie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700

Leikin asia.

LASTENMAA

Tilaa:
www.kotimaa-yhtiot.fi/
tilaukset

”Jumalan kämmenellä ei kukaan ole turvaton” Perhekerhot alkavat

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Suokatu 22 tiistaina 13.9.
Inkiläntie 7 keskiviikkona 14.9.

ALAVAN SEURAKUNTA

Alavan kirkko maanantaina 12.9.
Neulamäen kirkko tiistaina 13.9.
Särkiniemen seurakuntakoti keskiviikkona 15.9.
Lehtoniemi keskiviikkona 14.9.

KALLAVEDEN SEURAKUNTA

Kallaveden kirkko keskiviikkona 14.9.
Petosen seurakuntatalo tiistaina 13.9.
Jynkänvuori keskiviikkona 14.9.
Kurkipirtti keskiviikkona 14.9.
Valoharju tiistaina 23.9.
Karttula maanantaina 12.9.
Syvänniemen pappila torstaina 15.9.
Pihkainmäki – Kantoluodoilla, perjantaina 23.9.
Ilveslammentie 23 (parillisina viikkoina)

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA

Pyhän Johanneksen kirkko keskiviikkona 14.9.
Männistön vanha kirkko keskiviikkona 14.9.

PUIJON SEURAKUNTA

Puijon kirkko keskiviikkona 14.9.
Rypysuontie 28–30 tiistaina 13.9.
Päiväranta keskiviikkona 14.9.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA

Riistaveden seurakuntatalo keskiviikkona 14.9.
Vehmersalmen seurakuntakoti keskiviikkona 14.9.
Juankoski tiistaina 13.9.
Muuruvesi maanantaina 12.9.
Säyneinen torstaina 8.9.
Kaavin vanha pappila keskiviikkona 14.9.
Tuusniemen seurakuntatalo tiistaina 6.9.

Kaikki kerhot alkavat klo 9.30.
Tervetuloa mukaan!
www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT
LAPSITYÖ

Keräysluvut: Manner-Suomi 2020/2010/3168, voimassa
1.1.2011–31.12.2012, myönnetty 15.11.2010, poliishallitus.
Ahvenanmaa 217 K 14, voimassa 1.1.–31.12.2011, myönnetty
30.11.2010, Ahvenanmaan maakuntahallitus.

Kummina olet korvaamaton!

Afrikkalaisen sanonnan mukaan yhden
lapsen kasvattamiseen tarvitaan koko kylä.
Tämä on totta myös kummityössä.
Suomen Lähetyseuran kummina olet mukana
turvaamassa vastuullisesti ja pitkäjänteisesti
koko yhteisön tulevaisuutta.

SUOMEN LÄHETYSSEURA

Apusi on korvaamaton – tule kummiksi
www.mission.fi/kummit tai (09) 129 7201

Mikael ja Kristiina Kuvaja sekä lapset Jeremias, Jasmiina, Jemiina, Jooseppi, Jahvetti ja Josefiina (oik).

Yhdessä olemalla oppii elämään

Ei ole laatuaikaa, on vain aikaa.

Sohvalla ei pompita”, lukee vanhan puusohvan päälle asetetussa tyynyssä. Vieressä sei-

nällä on kyltti, johon on kirjoitettu Love, rakkaus. Kasurilassa Kuvajan kodissa koetellaan rajoja ja riidellään sekä rakastetaan ja autetaan, kun toista tarvitaan.

Jahvetti, 5, kiikuttaa omaa Lasten Raamattuaan näytille. **Josefiina**, 2, nappaa Porrö-nallen Raamatun ja alkaa selailulla ja selittää omalla kielellään.

”Kristillinen kasvatus kulkee mukana sitä suuremmin miettimättä. Emme tupta. Joskus luetaan Raamatun kertomuksia joka ilta, sen jälkeen ehkä vasta kuukauden päästä. Lapsia viedään kerhoihin, ja kannustetaan jos he haluavat isompina toimia seurakunnassa”, **Mikael** ja **Kristiina Kuvaja** kertovat.

”Moni kavereista on eronnut kirkosta, mutta itselläni se ei ole käynyt edes mielessä”, Mikael toteaa. Vaimo nyökkää vieressä.

”Selvää on ollut, että lapset kastetaan.”

Ei tarvitse satuilla

”On tärkeää, että seurakunta tukee kotien kristillistä kasvatusta. Kun ei itse ehkä osaa ja tule mieleen kertoa kaikkea”, Kristiina sanoo.

”Kerhoissa käsitellään monia aiheita, niin enkeleitä kuin kuolemaakin. Keskustelua on hyvä jatkaa ja selittää enemmän kotona, jos lapsi jää jotain asiaa päähkäilemään. Itselleni on helppoa kertoa asioista niiden oikeilla

nimillä, rehellisesti eikä alkaa satuilla.”

Perheen pienin, kolmen kuukauden ikäinen **Jeremiaskin** ehti keväällä viikon ikäisenä ensimmäiseen perhekerhoonsa, jossa isommat lapset ovat kukin vuorollaan käyneet. Jasmiina, 12, on ollut leireillä, Donkkis-illoissa ja haaveilee kerho-ohjaajaksi pääsemisestä.

Lapset hoidetaan kotona

Kristillinen kasvatus näkyy Kuvajien mielestä tavallisessa arjessa. Se on esimerkiksi sitä, että saa olla aito ja näyttää tunteensa.

”Olemme Mikaelin kanssa temperamenttisiä. Välillä räiskyy, mutta sitten myös sovitaan.”

Kristiina on hoitanut lapsia kotona, vaikka rahallisesti se on tarkoittanut niukempaa elämää.

”Emme ole reissanneet ulkomailla, mutta porukalla mennään uimahalliin, mökille tai laskettelemaan.

Lapset pitää voida ottaa sinne, mihin itsekin menee.”

Niuvanniemessä nuoriso-osastolla työskentelevä Mikael on huomannut vanhempien läsnäolon merkityksen.

”Ei ole laatuaikaa, on vain aikaa lasten kanssa. Yhdessä olemalla oppii elämään. Eihän lapsi osaa esimerkiksi asioida kaupassa, jos ei oteta mukaan ja näytetä mallia.”

Kristiina sanoo, että he haluavat luoda lapsiinsa uskoa itseensä.

”Että nämä uskaltaisivat olla eri mieltä ja eivätkä suostuisi kiusattavaksi. Haluamme siirtää luottamusta, että yhdessä selvitään. Mitään sellaista asiaa ei ole, mistä ei perheenä selvitäisi.”

”Lapset pitää voida ottaa sinne, mihin itsekin menee.”

Vaikeita asioita ei peitellä

Yhtenä lenkinä arjessa on myös Kristiinan äiti, joka asuu nykyisin lähetytyillä.

”Kasvoin alkoholistikodissa, jossa kristilliset arvot eivät olleet esillä. Äitini on nyt raitis alkoholisti, kuten hän itse kuvailee ja kertoo selvinneensä kuiville Jumalan armosta. Perheessämme on luontevaa puhua myös vaikeista asioista, niitä ei peitellä.”

”Haluamme opettaa lapsille, että on taivaan Isä, joka pitää huolta ja jolle voi kertoa kiitoksen ja huolen aiheet.”

HANNA KARKKONEN

Lapsi tarvitsee myös uskon kielen

Kolmenkymmenen vuoden ajan pyhäkoulunopettaja **Merja-Riitta Jaakkonen** on kertonut Jeesuksesta ja Jumalan rakkaudesta. Hän muistelee, miten alkuvuosi- na kotinsa taloyhtiön kerhohuoneen pyhäkouluun kokoontui 20 lasta, mutta nyt sunnuntain tuokiot ovat kuihtumassa.

”Mihin lapset ovat kadonneet? Eikö tätä seurakunnan tarjoamaa kristillisen kasvatuksen tukea koeta enää tarpeellisena”, Jaakkonen pohtii.

Kouluterveydenhoitajana työskentelevä Jaakkonen on huomannut, että lyhytjänteisempää ja levottomampaa elämää viettävän lapsen on vaikeaa rauhoittua. Pyhäkoulussa voisi tuota hiljentymistä opetella.

”Tänä aikana esiintyy paljon mielipiteitä, jotka kyseenalaistavat kristillisen tiedon välittämisen seuraavalle sukupolvelle. Hengellinen opetus nähdään hyödyttömänä, jopa haitallisena tai vaarallisena lapsille.”

”Miltä pohjalta lapsi asioita käsittelee, millaisiin auktoriteetteihin hän turvautuu, jos hänet on jätetty ilman perustietoa kristillisen uskomme perusasioista? Kuitenkin hänelle kuuluu myös hengellinen maailma ja uskon kielen opettelu.”

”Rakastava, välittävä yhdessäolo lapsen kanssa on yksinkertaisin tapa luoda turvallinen olo. Sitä luovat myös yhteisesti opeteltu iltarukous, iltahetkinä luetut Raamatunkertomukset ja tutut hengelliset laulut.”

Tärkeää on kokemus, että jokainen on Jumalan luomana arvokas ja että lapsi saa anteeksi ja oppii antamaan anteeksi.

”Lapsi tarvitsee tietoa oikeasta ja väärästä. Ei ketään tarvitse opettaa olemaan ilkeä ja tottelematon, sillä pahuus nousee hänestä luonnostaan. Mutta lapsi tarvitsee Jumalaa oppiakseen mitä on hyvyys, mikä on oikein. Ja Jumalan hyvyyden ymmärtäminen opettaa lasta olemaan hyvä myös toisille.”

Saarnaajalla on aina ensi-ilta. Miten viesti koskettaa kuulijaa?

Saarnaa hatusta, hihasta ja paperista

Se kirjoitetaan lauantaina ja luetaan paperista sunnuntaina.

”Suomalainen saarna on maailman paperinmakuisin. Se kirjoitetaan lauantaina ja luetaan paperista sunnuntaina. Pahinta on, jos saarna on ihan hihasta vedetty”, sanoo yliopisto- ja kirkonmies, teol.tri **Juhani Forsberg**.

Taustalla on ainekirjoituksen perinne, usko painettuun sanaan. Sydän ja tunne puuttuvat. ”Retoriikkaa ei meillä arvosteta kuten Yhdysvalloissa ja Britanniassa, jossa väittely kuuluu kulttuuriin ja spontaanin puheen opetus kouluun.”

Saarnaopin eli homiletiikan opetusta on Forsbergin mielestä liian vähän. ”Se on niukkaa ja ohutta.”

”Lisäksi meitä vaivaa myös täydellinen kyvyttömyys antaa ja ottaa vastaan palautetta saarnasta.”

Saarnan kanssa pitää nyrkkeillä

Forsberg opetti pitkään homiletiikkaa Helsingin yliopistossa ja saarnaa mielellään. Hän kehottaa puhujaa aloittamaan saarnan valmistelun ajoissa, viikkoja ennen h-hetkeä.

”Ja kun teksti ahdistaa, sen kanssa pitää painia. Itse olen huomannut, että alitajunta tekee työtä unen ja valveen rajamailla.”

Saarnan surkeaa tilaa Forsberg lähtisi pa-

rantamaan lisäämällä roimasti suullisen viestinnän koulutusta.

Viimeksi tehty liturginen uudistus vei Forsbergin mielestä hyvään suuntaan. Saatiin aikaan kokonaisvaltainen ja entistä ehyempi messu. Tahaton seuraus oli, että saarna lyheni ja jäi vähemmälle huomiolle.

Papit valittavat, ettei valmisteluun jää tarpeeksi aikaa. Kerrotaan papista, joka soitti kollegalleen lauantai-iltana. ”Onko sinulla huomenna saarnavuoro? Voitko lainata minulle saarnaasi?”

”Jos tällaista tapahtuu, ei ihme, jos ei synny kelvollisia saarnoja. Viuluakaan ei opi soittamaan hyvin, ellei jatkuvasti harjoittele.”

Forsberg ymmärtää, jos saarnan teko pelottaa. Kaikki eivät tunne Raamattua yhtä hyvin ja harva on eksegetiikan, selitysoffin spesialisti. Mistä löytyy uskallus sanoa saarnassa rohkeasti ja nöyrästi: Näin sanoo Herra.

Homiletiikan opettaja puhuu antautumisen hengelliseen prosessiin.

”Olemme Pyhän Hengen teologiassa ram-

”Miksi menisin kuulemaan sitä, mitä kuulen muuallakin?”

poja ja avuttomia. Ja kuitenkin papin kuuluisi huu- taa avuksi Pyhää Henkeä, joskus vaikka nyrkkeillä Jumalan kanssa.”

”Papin tulisi saarnaa valmistellessa ottaa enemmän aikaa rukoilemiseen, mikä ei tarkoita, että sillä leveillä. Ripittäytyminenkin ei ole pahitteeksi.”

Hyvä saarna on yksinkertainen

Elokuvaohjaaja **Klaus Härön** kerrotaan paljastaneen, miksei hän käy kirkossa. ”Miksi menisin kuulemaan sitä, mitä kuulen muuallakin?”

Forsberg liittyy Häröön ja sanoo, ettei halua kuul- la yhtään saarnaa tai radiohartautta ilmastomuu- toksesta. Sosiaalieettiset kysymykset näyttävät hä-

nestä olevan etenkin herännäisteologien saar- nojen peruskauraa.

Hyvä saarna on hänestä maailman yksin- kertaisin asia. ”Mutta ensin pitää löytää saar- naamisen ilo.”

Monet vastavalmistuneiden saarnat, nii-

den into ja syvä pyrkimys, saavat ”vanhan, kiukkuisen miehen” sydämen hypähtämään, suun hymyyn ja kyynelen silmään. Vaikeimmasta lajista, kertovasta saarnasta kii- tettävän arvosanan saavat oman sukupolven papit, rovasti **Pertti Luumi** ja teologian tohtori **Pirkko Lehtiö**.

Ota mukaan katse ja keho

Aholansaaren teologikokouksessa ruodittiin viime viikolla sitä, mistä on huonot saarnat tehty.

Forsberg viittasi usein alan guruun **Martin Nicholiin**. Uuden homiletiikan puolesta- puhujana on Erlangenin yliopiston käytännöllisen teologian professori. Hän puhuu saarnan mentaalisesta valmistelusta, jännitteiden hakemisesta, saarnan muodon ja sisällön yhteydestä, saarnan ja seurakunnan rituaalisesta yhteispestistä.

Saarna on tapahtuma, joka kertoo maailman suurimman draaman. Siihen kuuluu elämänmakuinen raamatunkäyttö.

Nicoll uskoo, että harjoitus auttaa. Mene paljaana (pukeutuneena) ihmisten eteen, ilman paperia ja muuta rekvisiittaa. Ala harjoitella parin minuutin puheella. Kun saarnaan tulee mukaan katse ja keho, ollaan hyvässä tiellä.

LEA LAPPALAINEN

”Elämäni käännteentekevimmän saarnan kuulin joulukirkossa. Olin tullut myöhään äidiksi. Jouluevangeliumi puhui minulle uudella tavalla oman lapseni kautta. Ymmärsin, että Jumala rakastaa ihmistä sellaisena kuin hän on, niin kuin äiti lastaan. Tämä oivallus asemoi teologiani uudelle vaihteelle. Saarnani olivat olleet sosiaalieettisesti painottuneita. Nyt etummaiseksi nousi Jumalan käsittämättömän rakkaus ihmistä kohtaan.”

PIIU MAKKONEN
LAPPEENRANTA

”Arkkipiispa John Vikströmin saarnat ovat jääneet voimakkaasti mieleen. Hän on onnistunut löytämään evankeliumitekstistä tuoreen liittymäkohdan yhteiskunnallisiin ja ajankohtaisiin kuulijaa askarruttaviin kysymyksiin. Saarnat ovat olleet kehotuksia Kristuksen seuraamiseen. Kristus kulkee kumppanina epäonnistumisissakin. Piispa Matti Sihvosella on taito saarnata lempeästi, selkeästi ja olennaiseen keskittyen niin, että huono kuulijakin pysyy kerkassa. Vielä kotonakin muistan, mitä sanottiin.”

PETRI KARTTUNEN
JOENSUU

”Kuulin ensi kertaa arkkipiispa Kari Mäkisen saarnaavan pappisvihkimyksessäni Turun tuomiokirkossa. Teksti oli Jeesuksen kiusauksista erämaassa. Mäkinen yhdisti saarnassaan ihmisen perusyksinäisyyden ja yhteyteen kaipuun. Saarna ei kuvannut papin työtä ruusuiseksi, vaan valmensi yksinäisyyteen, joka oli myös Jeesukselle tuttua. Saarna oli henkilökohtainen papin työhön varttuneessa iässä läh- teväälle.”

MINNA JÄRVINEN
SASTAMALA

”Ensimmäisenä tulee mieleen piispa Eero Huovisen virkaanastujaisaarna. Huovinen sanoi, että vaikka ihmisen rukous on heikkoa, Jumala rukoilee hänen puolestaan. Huovisen saarnat ovat älyllisesti syvällisiä ja hengellisesti ruokkivia. Saarnat ovat selkeitä ja niistä huokuu oppineisuus ja perehtyneisyys teologiaan. Saarnoissa ei kuitenkaan väheksytäkään uskon mysteeriä.”

SAMULI SUOLANEN
LAPPEENRANTA

Näin syntyi vaalisaarna

Siilinjärven seurakunnan vaalisaarnat venähtivät molemmilla ehdokkailla ylipitkiksi.

”Huomasin”, myöntää **Arja Huuskonen**. ”Papit eturivissä jo vilkuilivat kellojaan.” Valmistelut oli kyllä aloitettu ajoissa.

Kirkkoherra Arja Huuskonen kertoo tehneensä ensimmäisen hahmotelman jo kesäkuussa, rovasti **Seppo Laitanen** kolme viikkoa ennen vaalisaarnaa.

Huuskosen tapa valmistautua on lukea saarna ääneen. Kitiikritikkona toimii aviomies. Seppo Laitanen ei tee näin, mutta hioo ja tiivistää sanottavaansa loppuun asti.

Kirkko oli täynnä molemmissa vaalisaarnoissa. Muuan las-kuri väitti, että Seppo Laitasta kuulemassa oli 35 henkilöä enemmän kuin Arja Huuskosta.

Siilinjärven seurakunnan kirkkoherranvaali pidetään vajaan kahden viikon päästä.

Kirkkoväki joutui keskustelemaan

”Ei tämä ole uusi ratkaisu”, Seppo Laitanen kertoo vaalisaarnastaan, jonka aluksi hän kehotti kirkkovieraita keskustelemaan parin minuutin ajan vieressä istuvan kanssa. Aiemmin hän on kokeillut tätä synnintunnustuksen kohdalla.

”Halusin nähdä, mitä siitä syntyy, ehkä kohtaamisia, jotka muistetaan. Minä uskon ihmeisiin.” Laitanen haluaa näin myös vierittää pois pappiskeskeisyyttä jumalanpalveluksessa.

Laitasen tapa valmistaa saarna on kypsyttelyä. Hän lukee Raamatun kommentaareja, kirjallisuutta ja sanomalehtiä. Evankeliumiteksti omien lahjojen käytöstä laittoi myös papin itsensä tiukille.

”Voi olla niin, että hellin omia lahjojani enkä näe pimeitä ja heikkoja puoliaani.”

Laitanen toivoo, että Jumalan todellisuus avautuisi kuulijalle saarnasta. ”Ei tässä koskaan pääse helpolla, mutta saarnaaminen myös palkitsee.”

”Vaalipuheen sudenkuoppaan en halunnut langeta.”

Saarna on yksi osa messusta

Arja Huuskosen saarnan valmistelu alkaa huokauksella Jumalan puoleen. Hän tarvitsee rauhallisen tilan, mieluummin niin, että puoliso ja lapsetkin ovat silloin poissa. Saarnan rungon pitää hänellä olla hyvällä mallilla ajoissa. ”Muutoin olen rauha-ton.”

Nykyisessä työssään Juuan kirkkoherrana Huuskosella on saarnavuoro joka toisena sunnuntaina.

Huuskonen lukee kirjallisuutta ja kommentaareja, soveltaa liitoskohtiin omia ajatuksiaan sekä ajankohtaisia teemoja.

”Saarnan tunnelma on tärkeä. Se on rauhoittumisen hetki, jossa sanoman pitäisi koskettaa. Saarnaan tarvitaan ihmisen arjen elämästä nousevia tunteita. Huono saarna ahdistaa eikä siitä jää mieleen mitään.” Siksi Huuskonen toivoo, että hyvässä saarnassa olisi myös huumoria.

Saarna ei Huuskosen mukaan saa olla elämän ja kuoleman kysymys, koska se on messun yksi osa.

Sunnuntain aiheena oli etsikkoajoja. Mikä oli tänään se punainen lanka?

”Armon sanoma yllättää. Jokainen, joka kaipaa ja etsii Pyhää Kolmiyhteistä Jumalaa, saa luottaa siihen, että hän ei jätä etsijää yksin.”

LAHJA PYYKÖNEN

TIMO HARTIKAINEN

Seppo Laitasen kirkkokahviseuraa Juhani Tikkanen (vas.) sekä Aino Asikainen.

TIMO HARTIKAINEN

Kirkkokahvit vetivät seurakuntasalin täyteen. Arja Huuskosella ja Anja Soinisella riitti puhuttavaa.

Saarnat pikatestissä

Tunnustan: kotiin mentyä en muistanut mitään kummastakaan vaalisaarnasta. Voi tätä häpeän määrää!

Seppo Laitasen saarnasta mieleen jäi se, että hän ”pakotti” kirkkoväen keskustelemaan saarnan alussa vieruskaverin kanssa. **Arja Huuskosesta** soi päässä hänen kaunis äänenkäyttönsä. Messulaulu soi mahtavasti, mutta puheessa liiat tauotukset ja hitaus haittasivat lauseitten kokonaisuuden mieltämistä.

Eivät saarnat huonoja olleet, mutta mihin ne kompastuivat? Pituuteen, jäsentymättömyyteen ja kirkkoliselle puheelle tyypilliseen me –kieleen. Huuskosen saarna olisi sietänyt reilun lyhennyksen sekä alusta että lopusta. Vankin sanottava oli

keskivaiheilla.

”Jumalan toiminta maailmassa yllättää. Jumala osoittaa erityistä armoa ihmisille, jotka eivät osaa tätä odottaa.”

Laitanen luikahti hiukan sivuun päivän kiinnostavasta teemasta: leivisköiden oikeasta käytöstä. Kysymys Jumalasta ei tietysti ollut se huonoin sivupolku.

Mutta kirkossa ja kirkkokahvilla kuullusta supinasta voinee päätellä, että Siilinjävellä on kuitenkin tulossa ”todellinen” vaali. Tähän astihan vaalin tulosta on pidetty itsestäänselvyytenä.

LAHJA PYYKÖNEN

Kirkkoherranvaali Siilinjärvellä

- ✦ 1. vaalisijalla on Siilinjärven 2. kappalainen, rovasti **Seppo Laitanen**.
- ✦ 2. vaalisijalla on Juuan seurakunnan kirkkoherra **Arja Huuskonen**.
- ✦ Vaalikeskustelu seurakuntatalossa sunnuntaina 4.9. klo 18.
- ✦ Ennakkoäänestys seurakuntatalossa 5.9. – 9.9.
- ✦ Kirkkoherranvaali Siilinjärven kirkossa sunnuntaina 11.9. klo 11.30 – 18.
- ✦ Vaalin tulos julistetaan noin klo 21.

SEURAKUNNAT 31.8.-13.9.11

TUOMIOKIRKKO
Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23.
puh. 040 4848 256
Viikkomessu ke 31.8. klo 19. Olli Viitaniemi.
Perjantaimessu pe 2.9. klo 19. **Hengellisen musiikin tuokio ”Lauluja Herran hyvydestä”** la 3.9. klo 15. Pentti Tolvanen, laulu ja Marja Pärnänen, urut ja piano, Aija Koistinen, kitara ja laulu. Ohjelma 5 €.
Rauhanyhdistyksen syysseurojen ehtoollisjumalanpalvelus la 3.9. klo 18. Saarna Janne Isomaa ja liturgia Niskanen Mika.
Messu su 4.9. klo 10. Saarna Mikko Huhtala, liturgia Olli Viitaniemi, kanttorina Pertti Rusanen ja urkurina Anna Kosola.
Viikkomessu ke 7.9. klo 19. Lauri Kastarinen.
Konsertti (ei perjantaimessua) pe 9.9. klo 19. Tommi Kaenius Band.
Urkutuokio la 10.9. klo 15.
Pohjois-Savon maakunnallisten herättäjäseurojen aatteleurat la 10.9. klo 18. Kari Ikonen, Martti Kaukola, Raili Pursiainen.
Messu su 11.9. klo 10. Saarna Matti Nuorala, liturgia Satu Karjalainen, urkurina Anu Pulkkinen. Kuopion Virsikouoro, johtaa Anna Kosola, Heidi Miettunen, sello. Messu on ”Messu soikoon” -sarjan ensimmäinen messu. Virsi pyhässä hiljaisuudessa.
Viikkomessu ke 14.9. klo 19. Liisa Penttinen.

KESKUS-SEURAKUNTATALO Suokatu 22
Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259
Pohjois-Savon Maakunnallisten herättäjäseurojen iltaseurat la 10.9. klo 19.30. Martti Ängeslevä, Juhani Saastamoinen ja Lauri Paatero.
Pohjois-Savon maakunnallisten herättäjäseurojen Raamattutunti su 11.9. klo 12.30. Jaana Marjanen.
Pohjois-Savon maakunnallisten herättäjäseurojen päätösseurat su 11.9. klo 14. Raija Väisänen, Sakari Häkkinen ja Lauri Kastarinen. Seuroissa veisataan Siioninvirsiä.
Veteraaniseurat ti 13.9. klo 13 kahviossa.

INKILÄNMÄEN SEURAKUNTATALO Inkiläntie 7
Emäntä puh. 040 4848 273
Messu su 11.9. klo 12. Saarna Lauri Kastarinen, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina Anna Kosola.
Keskusteluilta ti 13.9. klo 18. Inkilänmäen seurakuntatalon ja seurakuntatyön tulevaisuudesta. Ilpo Rannankari ja Sari Kärhä.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 14.9. klo 11. Aiheena ”Lähimmäinen”, Sari Kärhä. Kesän kuulumiset ja syksyn suunnittelua, Varpu Ylhäinen. Ateria ja kahvi 6 €.
Inkilänmäen palvelupiiri ke 14.9. klo 13. Kesän kuulumiset ja syksyn suunnittelua, Varpu Ylhäinen.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10
Avoinna ma-to klo 11-15.
puh. 040 4848 272
Puuropäivä ma 5.9. klo 11. Tarjolla perunapuuroa.

NUORET
Nuortenilta to 1.9. klo 18 Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Puuropäivä Mummon mökissä ma 5.9. klo 11.

PERHETYÖ

Naisten lenkkiپییرت kokoontuvat Poukamassa maanantaina 12.9., 3.10., 10.10., 31.10., 7.11., 21.11. ja 12.12. klo 18.-20.30. Huom! epäsäännölliset kokoontumisajat. Lisätietoja Kati Ukkoselta puh. 040 4848 252.
Perhekerhot aloittavat ti 13.9. klo 9.30 Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 ja Inkilänmäen srk-kodilla keskiviikkona 14.9. Kerhot kokoontuvat viikoittain klo 9.30-11. Aiheena ensimmäisellä kerralla on Yhdessä alttarin äärellä. Lisätietoja Kati Ukkoselta puh. 040 4848 252.

KASTETUT

Aapo Antti Niskanen, Erika Anna Ilona Salmela, Salla Eeva Maaria Vaitinen, Juho Antti Oskari Weeman, Monita Chioma Ifemeni.

KUULUTETUT

Sami Vernerin Vainio ja Anna Pauliina Laamanen.

KUOLLEET

Helvi Katri Kankkunen 89 v, Erkki Johannes Lappi 89 v, Raimo Uolevi Julkunen 66 v, Maria Helena Koponen 71 v, Eva Maria Lähteenmäki 80 v, Anne ja Antti Lipposen kakso-pienokaiset.

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5
puh. 040 4848 298
Messu su 4.9. klo 10. Saarna Anu Kiviranta, liturgia Juha Välimäki, kanttorina Leila Savolainen.
Pieni matka tilkkutäkilä -Jaakko Löytyn lauluja ti 6.9. klo 19. Sirpa Pesonen, laulu, Ossi Jauhiainen, koskettimet, taustalaulu, Mikko Tuomi, kitara Henri Laitinen, basso, Jouni Rasmussen, rummut. Tervetulosanat kirkkoherra Hannu Koskelainen, puhe ohjelmakoordinaattori Ms. Parastoo Poortaheri, kristillinen TV-yhtiö SAT-7. Iltatee seurakuntatalossa. Kolehiti Alavan seurakunnan lähetystyölle. Järj. Kuopion hiippakunta ja Alavan seurakunta.
Messu su 11.9. klo 10. Saarna Hannu Koskelainen, liturgia Anu Kiviranta, kanttorina Ossi Jauhiainen.
Tenorissimon konsertti su 18.9. klo 18. Reijo Ikonen, Pekka Itonen, Matti Pesonen, Alenin suuret kirkkourut, Jussi Makkonen, sello Ulla-Stina Uusitalo-Ikonen, harppu. Ohjelma 10 €

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B
Alavan raamattupiiri ma 5.9. klo 18. Piiri kokoontuu alalassa maanantaisin parillisilla viikoilla. Kuun toisella kokoumiskerralla mukana pappi. Vetäjänä Anja Komulainen puh. 0400 183 386.
Eläkeläisten päiväpiiri ti 6.9. klo 12-14. Syksyn merkkejä. Ruokailu ja kahvi. Ryhmä kokoontuu kaksi kertaa kuussa tiistaisin klo 12-14. Kuukauden

ensimmäisessä kokoontumisessa ruokailu ja valmistettua ohjelmaa, toinen kokoontuminen kahvilatoimintana.
Iltajumppa ke 21.9. klo 18.30 liikuntasalissa.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4
puh. 040 4848 311
Messu su 4.9. klo 13. Saarna Panu Rantakokko, liturgia Heikki Kemppainen, kanttorina Richard Nicholls.
Neulamäen raamattupiiri ti 6.9. klo 18. Vetäjänä Ilkka Sormunen puh. 040 5426 280.
Neulamäen arkinen ateria to 8.9. klo 11-12.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO Särkiniementie 20
puh. 040 4848 307
Tule yhteyteen - toimimaan yhdessä, rakentamaan Sanasta. Piirit ym. kokoontuvat seuraavasti: **Särkitupa** torstaisin klo 13-14.30 alk. 1.9. Yhteyshenkilö Sylvi Viippola puh. 040 5955 882, **Tuolijumppa** parillisten viikkojen tiistaina klo 11-11.30 alk. 6.9. vetäjänä Toini Jääskeläinen puh. 0400 786 166. **Arkinen ateria** tiistaisin klo 11.30-12.15 alk. 6.9. **Hetkihartausta** tiistaisin klo 12.30. alk. 6.9. **Eläkeläispiiri** parittomien viikkojen tiistaina klo 13-14.30 alk. 13.9. **Diakonia- ja lähetyspiiri** parillisten viikkojen tiistaina klo 13-14.30 alk. 20.9.
Messu su 11.9. klo 13. Saarna Hannu Koskelainen, liturgia Anu Kiviranta, kanttorina Ossi Jauhiainen.
Särkiniemen raamattupiiri ti 13.9. klo 18. Vetäjänä Sirkka Pitkänen, puh. 044 379 3529.

MUSIIKKI

Laulajia kuoroihin - Alavan seurakunnan kuoroihin otetaan jälleen uusia laulajia. Soittele Leilalle puh. 040 4848 323 tai Ossille puh. 040 4848 322.
Popo Salamin afrokursssi. Laulamme ja soitamme afrikkalaisin rytmein kolmena torstaina 6.10., 3.11. ja 24.11. klo 18-20 Neulamäen kirkolla. Ilta-pala. Avoin kaikille. Lisäinfoa kanttoreilta: Leilalta puh. 040 4848 323, Ossilta puh. 040 4848 322 tai Jarkolta puh. 040 4848 473.

LÄHETYS

Mummon mökin lähetyspiiri ma 12.9. klo 16 Puijonkatu 10. Piiri kokoontuu joka toinen maanantai (parittomat viikot).

DIAKONIA

Diakoniatoimistot - Diakoniatyöntekijöiden ajanvarausvastaanotto: Lehtoniemi (Lehtoniementie 107) keskiviikkoisin klo 9-11 Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 (Alava), Niirala, Haapaniemi, Lehtoniemi). Särkiniemen kirkko (Särkiniementie 20) tiistaisin klo 9-11 Sisko Laitinen puh. 040 4848 326 (Särkiniemi-Särki-lahti). Neulamäen kirkko (Vesurikuja 4) torstaisin klo 9-11 Ulla Turunen puh. 040 4848 325 (Neulamäki).

MUUTA

Lähimmäispalvelijat ma 12.9. klo 17. Syyskauden aloitus Neulamäen kirkon takka-aulassa. Pikkubussi Alavalta klo 17.15. Paluu n. klo 19.15.
Palvelkaamme iloiten! Onko lähipiirissäsi, naapurustossasi, mielessäsi joku, joka kaipaa kirkkoon? Pyydä ja tuo hänet mukana lähimmäisen sunnuntain messuun su 18.9. klo 10 Alavan kirkkoon. Kirkkokahvit ja pullapussit lähimmäiselle vietäväksi. Tarvitesasi saattajaa ota yhteys 14.9. mennessä Sisko Nousiaiseen puh. 040 4848 286. Linja-autokuljetus: Neulamäen kirkko

(Vesurikuja 4) klo 9.30 Särkiniemen kirkko (Särkiniementie 20) klo 9.40. Paluukuljetus kirkkokahvien jälkeen.

KASTETUT

Joona Kristian Miettinen, Jami Eeka Axel Sappinen, Rupert Miklas Ruotsalainen, Alisa Elmiina Lipponen.

KUULUTETUT

Jarkko Pekka Santeri Hirvasniemi ja Petra Johanna Vuorinen, Riku Petteri Nyssönen ja Mia Marika Stigell, Aleks Mikko Eemil Aro ja Anna-Kaisa Serafvia Koistinen.

KUOLLEET

Maija Anneli Räsänen 56 v, Kalle Uolevi Jälänne 92 v, Urho Olavi Hakkarainen 55 v.

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21
puh. 044 4848 336
Sanajumalanpalvelus su 4.9. klo 10. Saarna Anna-Maija Hella, liturgia Petteri Hämäläinen ja kanttorina Richard Nicholls. Rissalan Sotilaskotisisärien kirkkopyhä. Kirkkokahvit.
Seurakuntailta ma 5.9. klo 18.30. Aiheena Itsensä tutkiminen Matt. 21: 28-32. Puheenjohtajana Esko Konttinen.
Messu ja 70-, 75-, ja 80-vuotiaiden syntymäpäiväjuhla su 11.9. klo 10. Saarna Esko Konttinen, liturgia Matti Pentikäinen ja kanttorina Anna-Mari Linna.

Seurakuntailta ma 12.9. klo 18.30. Aiheena Puheemme Matt. 12: 33-37. Puheenjohtajana Raili Rantanen.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

puh. 040 4848 345
Hyvää huomenta arki ke 7.9. klo 11. Aamukahviaikaan keskiviikkoisin avoin kohtaamispaikka seurakuntatalon takahuoneessa.
Aikuisten takkailta ke 7.9. klo 18. Kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona.
Parisuhteen palikat su 11.9. klo 16. Teemana ”Luottamus ja anteeksianto”. Perheneuvoja, rovasti Hannu Innanen. Tilaisuus päättyy ehtoollisen viettoon. Kahvitarjoilu ja lastenhoito järjestetty.
Petosien piristys ma 12.9. klo 13. Kohtaamispaikka mielen-terveyskuntoutujille joka toinen maanantai.
Ystäväpiiri to 15.9. klo 12. Tutustu ihmisiin, pohdiskele elämisen iloja ja murheita yhdessä toisten kanssa ja juo kuppi kuumaa joka toinen torstai.
Raamattuilta to 15.9. klo 18.30. Joka toinen torstai. Alustus aiheesta, teetä ja korppuja ja yhteistä keskustelua. Illan lopussa mahdollisuus pyytää esirukousta. Vastuuhenkilönä pastori Anni Tanninen.
Toiminnan miehet pe 16.9. klo 13 seurakuntatalon takahuoneessa. Miesten oma rinki toimetommuuden torjumiseksi perjantaisin. Keskustelua, talkoita, retkiä, kahvia...

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545
Messu ja syntymäpäiväjuhla su 4.9. klo 10. Mikko Väisänen ja Anna-Mari Linna. Vuoden 2011 aikana 65, 70 ja 75 vuotta täyttävien syntymäpäiväjuhla seurakuntakodilla.
Messu su 11.9. klo 10. Saarna Raili Rantanen, liturgia Mikko Väisänen ja kanttorina Anne Keränen. Maa- ja metsätalo-

ustuottajien kutsujumalanpalvelus. Messun jälkeen uutispuuroa seurakuntakodilla.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI-Kissakuusentie 14

puh. 040 4848 547
Rukouspalveluilta su 4.9. klo 18. Jukka Vasara. Mukana Maikku Saarinen Kansan Raamattuseurasta.
Karttulan kirkkokouoro ke 7.9. klo 18. Syyskauden aloitus. Uudet ja kaikki aiemmat laulajat tervehdutaan.
Lapsikuoro to 8.9. klo 15 kaikille lauluintoille työlle ja pojille.
Ystävänkammari aloittaa ke 14.9. klo 10. Avoin kaikille.

SYVÄNNIEMEN PAPPILA Kuttajärventie 6

puh. 040 4848 548
Syvänniemen perhekerho aloittaa to 15.9. klo 9.30-11.
”Mistä on hyvät tyy-pit on tehty?” la 17.9. klo 13-18. Ryhmytyöilmapäivä vanhoista valokuvista ja kuvauksesta kiinnostuneille naisille ja miehille. Ohjaajana Pirjo Sipilä. Ilmoittautumiset Karttulan aluettyö, Mikko Väisänen, puh. 040 4848 540.

NUORET

Nuortenilta to 1.9. klo 18. Torstaisin Karttulan seurakuntakodilla.

VARHAISNUORET

Kerho- ja leiriesite jaetaan alueen kouluihin ja laitetaan internetsivuille (www.kuopionseurakunta.fi/kallavesi-kouluikaiset) viikolla 35. Kerhot alkavat viikolla 38. Esitteessä tietoa mm. kokkikerhoihin ilmoittautumisesta 5-9.9.

MUSIIKKI

Käsikellokerhoihin ilmoittautuminen ma 5.9. klo 17 (6-12-vuotiaat lapset) Kallaveden kirkolla. Kerhoihin voi halutessaan tulla myös vanhemmat opiskelemaan kellojen soittoa ja nuotinlukutaitoa. Kerholaiset jaetaan määrän ja taidon mukaan eri kerhoihin, jossa kussakin kerhossa on noin 10 lasta. Kerhot ovat maanantaisin klo 16-18.30 välisenä aikana. Kerho aika on 45 min. Kerhojen ohjaajina toimii Käsikello Dolcen soittajia. Lisätietoja käsikelloryhmistä kanttori Seppo Kirgiseltä puh. 040 4848 366 tai seppo.kirkinen@evl.fi.
Käsikellokuoro Dolce Minores ma 5.9. klo 18. Harjoitukset alkavat Kallaveden kirkolla. Käsikellokuoro Dolce Minores on tarkoitettu yli 10-vuotiaille, nuotteja hyvin lukeneille lapsille. Ilmoittautua voi harjoitusten yhteydessä. Lisätietoja kanttori Seppo Kirgiseltä puh. 040 4848 366 tai seppo.kirkinen@evl.fi.
Kirkkokouoron seniorit

ti 6.9. klo 16.30. Harjoituskausi käynnistyy Kallaveden kirkolla. Kuoroon otetaan uusia laulajia. Yhteydenotot kuoronjohtaja Anna-Mari Linnaan, anna-mari.linna@evl.fi tai puh. 040 4848 367.
Kallaveden Kirkkokouoro työikäisille ti 6.9. klo 18.30. Syyskauden harjoitukset alkavat Kallaveden kirkolla. Kuoroon otetaan uusia laulajia. Yhteydenotot kuoronjohtaja Anna-Mari Linnaan, anna-mari.linna@evl.fi tai puh. 040 4848 367.

LÄHETYS

Naisten lähetyslölyt ke 31.8. klo 18 Ryttykylä. Läheto kirkolta klo 17.30 ja Petoselta klo 17.35. Osallistumismaksu 5 €. Saunomisen lisäksi kevyt iltapala ja asiaa lähetyksestä.
Lähetysaskartelut ma 12.9. klo 18. Maanantaisin Petosen seurakuntatalolla.

DIAKONIA

Diakoniatyöntekijöiden ajanvarausvastaanotto: Kallaveden kirkon Diakoniatoimistossa ma ja to klo 9-10 puh. 040 4848 332. **Petosien seurakuntatalon Diakoniatoimistossa** ajanvarausvastaanotto ma ja ke klo 9-10 puh. 040 4848 333 ja voit tulla myös varaamaan ajan paikanpäälle ma ja ke klo 10-11. **Karttulan seurakuntakodin Diakoniatoimistossa** ti klo 9-11 ja to klo 13-15 puh. 040 4848 539. Otam-

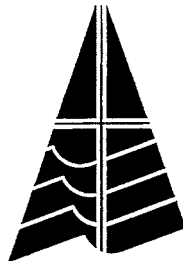

RIPPIKOULUT 2012 SIILINJÄRVEN SEURAKUNNASSA

Siilinjärven seurakunnassa järjestetään vuonna 2012 rippikouluja seuraavasti: Päiväajaksot seurakuntatalossa ja leirit Ruokoniemessä, ellei toisin mainita. Kaikki konfirmaatiot pidetään Siilinjärven kirkossa.

Rk 1 syyslomaripari, leiri 16.–21.10.2011, konf. 18.3.2012
Rk 2 hiihtolomaripari, leiri 4.–9.3.2012, konf. 18.3.2012
Rk 3 toukoripari, leiri 16.–20.5.2012, konf. 27.5.2012
Rk 4 päiväripari, (ei leiriä) 4.–8.6. ja 11.–15.6.2012, konf. 16.6.2012
Rk 5 leiriripari, leiri 4.–8.6., päiväjakso 11.–14.6.2012, konf. 17.6.2012
Rk 6 leiriripari, päiväjakso Vuorelan kirkolla 4.–7.6, leiri 11.–15.6.2012, konf. 17.6.2012
Rk 7 leiriripari, päiväjakso 18.–21.6., leiri 25.–29.6.2012, konf. 1.7.2012
Rk 8 leiriripari, päiväjakso Vuorelan kirkolla 25.–28.6., leiri 2.–6.7.2012, konf. 8.7.2012
Rk 9 leiriripari, päiväjakso 16.–19.7., leiri 23.–27.7.2012, konf. 29.7.2012
Rk 10 leiriripari, päiväjakso 23.–26.7., leiri 30.7.–3.8.2012, konf. 5.8.2012
Rk 11 vaellusripari/kirkkovene, päiväjakso 23.–26.7., maastossa 27.7.–3.8.2012, konf. 5.8.2012

Siilinjärven seurakuntaan kuuluvat 1997 syntyneet nuoret ovat saaneet tarkemman infon ja ilmoittautumiskaavakkeen kirjeessä kotiin elokuussa. Muut siilinjärven rippikouluihin aikovat voivat saada tiedot kirkkoherranvirastosta tai seurakunnan verkkosivuilta: www.evl.fi/srk/siilinjärvi Ilmoittautuminen 2.9. mennessä.

PÄIVIN TERAPEUTTINEN OLOHUONE

Tukea parisuhteeseen, kriisitilanteisiin, työssä jaksamiseen.
Päivi Föhr
perhepsykoterapeutti ja työnohjaaja
050-4301100
paivintera@paivinterapeuttinolohuone.fi
www.paivinterapeuttinolohuone.fi
Facebook: Päivin terapeutin olohuone

Tule tutustumaan: pe 9.9. klo 16–18
Kirkkokatu 48–50 B c 22

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe
Kuopio
Hapelähteenkatu 41
Ke klo 9-12
Siilinjärvi
Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina
Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

Laadukasta palveluasumista.
Oma hoitohenkilökunta paikalla kellon ympäri.
Asuntoja vapautumassa C-talossamme.
puh. 266 4660, 266 4661
Taivaanpankontie 2, 70200 Kuopio
www.palvelutalolepola.fi

Sivut
sujuvasti
nettiin

www.sujuu.fi

Kuopion kesäyliopisto /
Snellman-instituutti ry

Syksyn koulutustarjonta
nyt myös netissä!

www.kuopionkesayliopisto.fi
puh. 044 746 2840

Selkäkipu ja nikamamurtuma voi olla
merkki vakavasta osteoporoosista.

Kipu ja kumara ryhti haittaa
hengitystä ja verenkiertoa.

Osteoporoosiin perehtyneen
lääkärin vastaanotto, selän
sivukuvaus ja luuntiheysmittaus
299 €, kela korvaus n. 123 €.

Yleislääketieteen erikoislääkäri
Markku Hyvönen

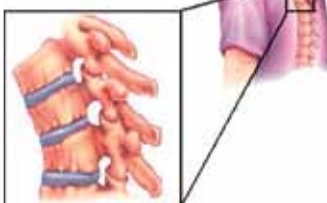
PUIJONLAAKSON

LÄÄKÄRIKESKUS

Kiekkotie 2, Kuopio

017 2828 244

www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

SEURAKUNNAT 31.8.-13.9.11

me vastaan myös koti-
käyntipyyntöjä.
Leväsen kammari ma
12.9. klo 12.30 Leväsen pal-
velukeskuksessa, Leväsen-
tie 27, joka toinen maa-
nantai. Sananmaanantai,
Matti Pentikäinen. Tule ja
tuo ystäväsikin mukaan,
juomaan kuppi kuumaa ja
jakamaan elämisen iloja ja
suruja toisten kanssa.
**Lähimmäis- ja vapaaeh-
toistystyössä toimivien yh-
teinen teemailta** ke 14.9.
klo 18 Petosen seurakun-
tatalon takahuonees-
sa. Aiheena musiikin hoi-
tava ja rentouttava vaiku-
tus. Mukana kanttori Rau-
ni Komulainen. Ota mu-
kaasi makuualusta rentou-
tushetkeä varten.

MUUTA

Leväsen messu ti 13.9. klo
13.30. Anni Tanninen ja
Anna-Mari Linna.

PERHETYÖ

**Perhekerhot alkavat vii-
kolla 37. Petosen seu-
rakuntatalolla ja Valo-
harjulla** tiistaisin (alka-
en 13.9.) klo 9.30-11, **Kalla-
veden kirkolla, Jynkän-
vuoren kerhohuoneel-
la ja Kurkimäessä** (Kur-
kipirtti) keskiviikkoisin
(alkaen 14.9.) klo 9.30-11, **Kart-
tulan seurakunta-
kodilla** maanantaisin (al-
kaen 12.9.) klo 9.30-11, **Sy-
vänniemen pappil-
sa** torstaisin (alkaen 15.9.)
klo 9.30-11. **Pihkainmäes-
sä, Kantoluodolla**, Ilves-
lammentie 23, parillisten
viikkojen perjantai (alkaen
23.9.) klo 9.30-11. **Taidetiistai** ti 13.9. Terve-
tuloa koko perhe käden-
taitojen pariin klo 9.30-
11.30 ja 13-15. Omat eväät.

PIIRIT

**Rytlyn, Kaislastenlah-
den ja Haminalahden
työseurojen aloitus** ti 6.9.
klo 18 Eräkalloilla. Esko
Konttinen.

AIKUISTYÖ

**Sanasta suuntaa elä-
mään - raamattupiiri** to 1.9. klo 18.30 Jaakko-
silla, osoitteessa Pitkäsi-
ma 15. Lisätietoja Merja-
Riitta Jaakkonen puh. 040
5573 285.
Seurakuntailta ma 5.9.
klo 18.30 Penkereen leiri-
keskuksessa. Aiheena It-
sensä tutkiminen Matt.
21: 28-32. Puheenjohtajana
Railla Rantanen.
Raamattupiiri ti 6.9. klo
18.30 Petosen seurakun-
tatalolla tiistaisin. Piiristä
vastaavat Matti ja Marita
Turunen. Jesajan kirja.
Miesten saunailta ke 7.9.
klo 17.30 Tervon pappi-
lassa, Pappilantie 5. Sau-
na lämmin klo 17.30 alka-
en, keskustelu ja ohjelma
alkaa noin klo 19. Ottakaa
omat makkarat mukaan.
Rukouspiiri ke 7.9. klo
18.30 Petosen seurakun-
tatalon kokoushuoneessa
keskiviikkoisin. Lisätieto-
ja Merja-Riitta Jaakkonen
puh. 040 5573 285.
Olotilatiistai ti 13.9. klo
11.30 Penkereen leirikes-
kuksessa. Kahvittelua, kes-
kustelua, juhlaa, hiljenty-
mistä yhdessä aikuisille ja
lapsille.

PYHÄKOULU

Pyhäkoulu alkavat su
4.9. **Kallaveden kirkol-
la klo 10:** 4.9., 11.9., 18.9.,
9.10., 16.10., 23.10., 30.10.,
6.11., 20.11. ja 11.12. **Peto-
sen seurakuntatalolla
klo 13.30:** 4.9., 11.9., 18.9.,
9.10., 16.10., 23.10., 30.10.,
6.11., 20.11. ja 11.12. **Hami-
nalahti/Hiekkala klo 11:**
aloitus 4.9. muut kokoon-

tumiset opettajan ilmoi-
tuksen mukaisesti. **Kurki-
mäki/kerhohuone** Kirk-
komuskari klo 17: aloitus
4.9., muut kokoontumiset
2.10., 6.11. ja 4.12. Lisätie-
toja saa pyhäkouluopet-
tajilta tai lapsityönohja-
ja Tuula Hoffréniltä puh.
040 4848 335 tai tuula.
hoffren@evl.fi.
**Kotimetsän kirkkoret-
ki perheille** su 11.9. klo 16.
Tule retkeilemään yhdes-
sä äidin, isän tai muun tu-
tun aikuisen kanssa Jyn-
känvuoren metsään. Kirk-
koretkeillä leikitään, tutki-
taan ja ihmetellään luon-
toa, syödään eväitä sekä
vietetään pyhäkouluhetki.
Lähtö Jynkänvuoren ker-
hohuoneen edestä (Isän-
nantie 22). Mukaan ku-
misaappaat, sään mukai-
nen vaatetus, reppuun is-
tuialusta ja pienet eväät
ja iloista retkimistä. Lisä-
tietoja Vappu Palmu puh.
050 4059 762 tai vappu@
palmu.st.

KASTETUT

Matias Olli Tuomi, Eemeli
Matti Iivari Toikkanen, Ris-
to Tatu Pirskanen, Aamos
Iisakki Valli, Minea See-
ra Sofiel Tervo, Emmi Ma-
ria Kuusivuori, Helmi Stii-
na Purokivi, Vertti Mat-
ti Severi Rönkä, Emma Ju-
lia Granholm, Mico Emil
Oscar Nykänen, Eero Pek-
ka Hekkala, Lina Madelei-
ne Mielonen, Eemi Onni
Olavi Kröger, Leevi Matti
Sakari Laitinen, Ronja Oli-
via Peltola, Kerttu Aino Elli
Koponen.

KUULUTETUT

Juha Matti Pulkkinen ja
Heidi Johanna Tenovir-
ta, Jari Petri Antero Kui-
tunen ja Marjut Susanna
Viitikko.

KUOLLEET

Veikko Taavetti Korho-
nen 90 v, Jari Aarno Saka-
ri Kase 46 v, Helvi Mann-
gård 94 v.

**PYHÄN
JOHANNEKSEN
KIRKKO**
Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386
Perhekerho 14.9. alkaen
keskiviikkoisin klo 9.30-11.
Mika Niskanen, puh. 040
4848 398.
Messu ja kirkkoherra
Aulikki Mäkinen virkaan
asettaminen su 4.9. klo
10. Saarna Aulikki Mäki-
nen, liturgia Lauri Paate-
ro, kanttoreina Heikki Mo-
nonen ja Riitta Matilainen.
Virkaan asettamisen toi-
mittaa piispa Wille Rieki-
nen, avustajina Matti Jan-
tunen, Ella Huikari, Lauri
Paatero ja Jaana Marjanen.
Messu su 11.9. klo 10. Saar-
na Salla Tyrväinen, liturgia
Unto Niskanen, kanttori-
na Riitta Matilainen.
Perhekerho 14.9. alkaen
keskiviikkoisin klo 9.30-11.
Mika Niskanen, puh. 040
4848 398.

**MÄNNISTÖN
VANHA KIRKKO**
Lönnrotinkatu 24

puh. 040 4848 386
Perhekerho 14.9. alkaen
keskiviikkoisin klo 9.30-11.
Salla Tyrväinen, puh. 040
4848 320.
Raamattu- ja rukouspiiri
5.9. alkaen parillisten viik-
kojen maanantaina klo 13-
14.30. Airi Luntinen.

**Päiväkuoro 8.9.
alkaen torstaisin
klo 10-11.30
Pyhän Johan-
neksen kirkon
srk-salissa.**

MUSIIKKI

Lapsikuoro 31.8. alka-
en keskiviikkoisin klo 17-18
Pyhän Johanneksen kir-
kolla ja 1.9. alkaen tors-
taisin klo 15-16 Van-
halla kirkolla. Riitta
Matilainen, puh. 040
4848 404.
Päiväkuoro 8.9. al-
kaen torstaisin klo 10-
11.30 Pyhän Johannek-
sen kirkon srk-salis-
sa. Heikki Mononen, puh.
040 4848 402.

DIAKONIA

Hyvän Mielen Päivä ke
14.9. klo 11-13.30 Pyhän Jo-
hanneksen kirkolla. "Ken
on mun lähimmäiseni...",
Raamaton tutkistelu,
Lauri Paatero, diakonia-
työntekijät. Linja-auton
(Jääskeläisen auto) reit-
ti: Päivärannantie, City-
marketin jälkeinen pysä-
ki Kettulanlahteen päin
klo 9.50, Autotalo-Kuopi-
on pysäkki Kallantie 15 klo
9.55 (entinen Kaijan padan
pysäkki), Pihlajaharjuntien
ja Rahusentien risteys klo
10, Kelloniemen Salen jäl-
keinen pysäkki kaupun-
kiin päin klo 10.05, Itkon-
niemi (Malminkatu 13 py-
säkki) klo 10.10, Sotilas-
pojankadun pysäkki klo
10.15, Tellervonkadun py-
säkki 10.20, Lönnrotinka-
dun pysäkki (Lönnrotin-
katu 11 kohdalla) klo 10.25,
Pohjolankadun pysäkki
(Pohjolankatu 28 kohdal-
la) klo 10.30, edelleen Kil-
lisenkadulle ja Pohjolanka-
tua Lönnrotinkadulle, Saa-
riaitan pysäkeille klo 10.40,
Pyhän Johanneksen kirkol-
le. Paluu samaa reittiä al-
kaen klo 13.30. Päivän kus-
tannukset 5 €.

Varhaisnuoret
**Tyttöjen ja poikien (1-
3. luokat) syysleiri** 30.9.-
2.10. Rytlyn leirikeskuses-
sa. Leirimaksu 16 €. Ilmoit-
tautumiset ti 20.9. klo 18-
21 sekä to 22.9. klo 18-20
Juha Mertaselle, puh. 040
4848 409. Ilmoittautuneil-
le lähetetään leirikirje.
Varhaisnuorten kerhot
aloittavat viikolla 37 seu-
raavasti: Ma tyttöjen oh-
jelmakerho klo 17.30 Ket-
tulan srk-kodilla, Jäniksen-
polku 2. Ti pelikerho klo
17 ja tyttökerho klo 17 Py-
hän Johanneksen kirkol-
la. Ke sählykerhot 1-4. luo-
kat klo 17 sekä 5-6. luokat
klo 18 Kettulan koululla.
To sählykerhot 1-2. luokat
klo 14 sekä 3-4. luokat klo
15 Pohjantien koululla. To
tyttöjen liikuntakerho klo
17 Kettulan koululla. Pe
sählykerho 5-7. luokat klo
15 Kalevalan koululla.

RUKOILEMME

"Kun sitä kuljet,
et kohtaa esteitä,
ja vaikka juoksisit, et kompastu."

Tiedän sen kyllä.
Mutta edessäni oleva tie ei
aina ole yksinkertainen.
Sinä et sano, etten kohtaa ollenkaan vai-
keuksia.
Kyllä niitä tulee,
mutta ne eivät sulje minulta tietä.
Esteet eivät minua pysäytä.
Herra, minä luotan sinuun.

Toisinaan kuljen reippaasti eteenpäin,
enkä huomaa vaikeuksia ennen kuin
joudun keskelle niitä.
Silloinkin sinä tulet avukseni. Minä en
kompastu.

FREDRIK WISLÖFF

torstaisin klo 13-15 Vanhan kirkon alakerrassa. Kirsi Niskanen, puh. 040 4848 407. **Elämää etsimässä -piiri** aloittaa to 1.9. klo 14.30-16 Pyhän Johanneksen kirkon srk-salissa. Avoin piiri kaikille elämänskysymysten pohtimisesta kiinnostuneille. Seppo Eskelinen, Salla Tyrväinen. **Vanhan kirkon ystäväkerho** 12.9. alkaen parittomien viikkojen maanantaina klo 13-14.30 Vanhalla kirkolla. Mari Mertanen, puh. 040 4848 406. **Lähimmäiset** ma 12.9. klo 17-18.30 Vanhalla kirkolla. Mari Mertanen, puh. 040 4848 406. Muuta **Hartaus** to 15.9. klo 13.45 Mäntylän palvelutalolla, Untamonkatu 5. Mika Niskanen. **Hartaudet** ma 5.9. klo 13 ja 13.30 Sunnen kodilla, Päivärinteentie 29. Lauri Paatero.

KASTETUT

Pihla Elina Pasanen, Ella Maria Nissinen.

KUULUTETUT

Jusa Matti Grekin ja Marja-Liisa Niemi.

KUOLLEET

Pentti Uolevi Kankkunen 79 v, Veli Petter Pirskanen 77 v, Aune Aliina Santala 88 v, Elli Maria Kolari 85 v, Anja Ellen Hellevi Manninen 83 v, Maire Elisabet Pursiainen 89 v.

PUIJON KIRKKO

Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419
NSV 2010 MARATHON
- Nuoren seurakunnan veisukirjan laulattaa la 3.9. klo 12. Laulattajana Jarkko Maukonen & kumppanit. Lisätietoja Markku Puhakalta puh. 040 4848413.

Messu su 4.9. klo 10. Pekka Nieminen saarnaa, Miina Karasti, Heikki Hyvärinen, kanttorina Joona Saraste. Lapsille pyhäkoulu. **Kuopion Aterian henkilökunnan ja eläkeläisten iltakirkko** ti 6.9. klo 18. Tule hiljentymään hetkeksi syksyn työkauden alkaessa ja tapaamaan toisia kirkkokahville. Myös perheenjäsenet ovat tervetulleita. Heikki Hyvärinen saarnaa ja kanttorina on Joona Saraste. **Seurakuntamestari Kari-Pekka Hartikaisen virkaan siunaaminen** su 11.9. klo 10. Männistön ja Puijon seurakuntien yhteisen seurakuntamestarin virkaan siunaaminen. Lääninrovasti Jaana Marjanen avustajineen toimittaa siunaamisen ja Puijon kamarikuoro laulaa. Puijon seurakuntakeskus Taivaanpankontie 3

Kuntojumppaa aikuisille naisille ma 12.9. klo 16 Pälösalissa. Ohjaajina Terttu Sandelin ja Marja Pekkarinen. **Raamattu tutuksi -luento** ma 12.9. klo 18.30. Paa- valin kirje galatalaisille, luku 1. Sanna Alanen. **Matka muistojen sillalle -ryhmä** jossa muistellaan menneitä aikoja, kokoontuu maanantaisin Ystävän kammarissa, ensimmäi- nen kokoontuminen poikkeuksellisesti ke 21.9.. Ryhmä on tarkoitettu 1920- ja

1930-luvuilla syntyneille ja se kokoontuu kahdeksan kertaa. Ryhmään otetaan enintään kahdeksan henkilöä ilmoittautumisjärjestyksessä. Ryhmän vetäjinä toimivat TTM, SHO Leena Pulkkinen ja ESH, YTM Lea Tuiremo. Ilmoittautumiset viimeistään 13.9. toistosihteerä Mirja Turuselle p. 040 4848410 arkisin klo 8-15. **Midinetti-lähetyspiiri** ke 14.9. klo 12. **Martat** ke 14.9. klo 16.30. Kerhuhuone 3. Kokoontumiset joka toinen viikko.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO

Tuomikuja 4

puh. 040 4848 426
Päivärannan lapsikuoro to 1.9. klo 15. Kaikki laulamisesta ja kanteleen soitosta kiinnostuneet alakoululaiset tervetulleita. Ilmoittautuminen kanttorille, joona.saraste@evl.fi **Messu** su 4.9. klo 13. Pekka Nieminen saarnaa, Heikki Hyvärinen, kanttorina Joona Saraste. Kirkkokahvit.

Tehdään yhdessä -ryhmä Päivärannan kirkolla ma 5.9. klo 18.

Tehdään yhdessä -ryhmä ma 5.9. klo 18. Tulitikkurasiat. Seija Rissanen, Helena Heijä-Nuutinen ja Riitta Murtorinne. **Ystävänpäiväkerho** ke 7.9. klo 11. Ruokailu, ohjelma klo 12-13.30, Leena Mäkäpäisen työ Egyptissä. Pentti Rissanen ja Riitta Murtorinne. **Sanajumalanpalvelus** su 11.9. klo 13. Miina Karasti, Outi Keskipiipilä. **Ystävänpäiväkerho** ke 14.9. klo 11. Ruokailu ja ohjelma klo 12-13.30, Älä unohda ystävää. terveydenhuollon maisteri Tuula Merjola-Partanen ja Riitta Murtorinne.

RANTA-TOIVALA

Kynttiläkirkko Honkapirtissä Ranta-Toivalassa ke 7.9. klo 18.30. Tule hiljentymään tunnelmalliseen iltakirkkoon kynttilöiden valoon Honkapirttiin, Ranta-Toivalaan, Koulupolku 56. Ranta-Toivalalaiset tarjoavat kahvin illan päätteeksi. Heikki Hyvärinen, Riitta Murtorinne ja Joona Saraste.

KASTETUT

Sofia Mette Maria Kalhio, Niilas Iisakki Lohi, Elli Maija Lehtola, Pipsa Lotta Wilhelmiina Luostarin.

KUULUTETUT

Jaakko Matias Airas ja Anna Sofia Katariina Säkkinen, Jouni Antero Koponen ja Marjaana Paula Hannele Ranto, Kai Juhani Rönkkö ja Krista Hannele Männistö.

KUOLLEET

Eeva Kaarina Huttunen 47 v, Valma Mirjam Kauttonen 94 v, Ulla Helena Härmäläinen 77 v.

RIISTAVEDEN KIRKKO

Joensuuntie 2505

Messu su 4.9. klo 10. Kirsi Leino ja Marjatta Piironen. Huomaa muuttunut jumalanpalvelusaika! **Messu** su 11.9. klo 10. Mikko Huhtala ja Marjatta Piironen

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO-Keskustie 2

Teemailta Raamatun äärellä ma 5.9. klo 18. Kirsi Leino **Kirkkokuoro** ke 7.9. klo 19. Lisää tietoa kirkkokuoron toiminnasta saat kanttori Marjatta Piroselta puh. 040 4888 607 **Perhekerho** ke 14.9. klo 9.30. Perhekerhoon ovat tervetulleita kaikki kotona pieniä lapsia hoitavat aikuiset lastensa kanssa. Suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat seurakuntamme työntekijät.

MUUTA

Miesten lenkkipiiri ma 12.9. klo 18 Osuuspankin kerhuhuoneessa **Syysretki Juankoskelle** ke 14.9. Lähtö klo 10.15 seurakuntatalolta, paluu noin klo 14.30. Hintaa 10 € (sis. ruokailun Ruukin leipomossa). Ilmoittautumiset 2.9. mennessä Leenalle puh. 040 4888 608 tai sähköpostilla leena.vartiainen@evl.fi. Ilmoittautumisen yhteydessä tiedot erityisruokavaliosta, lähtijän nimi ja puhelinnumero sekä lähiomaisen nimi ja puhelinnumero.

JUANKOSKEN YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO

Mäntytie 5

Aamurukous ke 31.8. ja 7.9. klo 8. **Päivärukous** to 1.9. ja 8.9. klo 12. **Messu** su 4.9. klo 13. Saastamoinen ja Saarela. **Avoin päiväkerho** ti 6.9. klo 9.30. Kirkkohetken jälkeen ulkoilua. **Rukouspiiri** ti 6.9. klo 10.30 kirkon valmistautumishuoneessa. **Messu** su 11.9. klo 13. Saastamoinen ja Saarela. **Rukouspiiri** ti 13.9. klo 10.30 kirkon valmistautumishuoneessa.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO

Mäntytie 5

Seurakuntakerho ke 31.8. klo 12. **Virsien yhteislauluilla** ke 31.8. klo 19. **Naisten piiri** to 1.9. klo 18. **Naisten piiri** ma 5.9. ja 12.9. klo 12 pienessä kerhuhuoneessa. **Raamattupiiri** ke 7.9. klo 12. **Aamukahviryhmä** to 8.9. klo 10. **Perhekerho** ti 13.9. klo 9.30 päiväkerhotilassa. **Seurakuntakerho** ke 14.9. klo 12. Vieraita Riistavedeltä. **Miesten raamattupiiri** ke 14.9. klo 18 pieni kerhuhuoneessa. **Kohtaamispaikka** ke 14.9. klo 18.30. Järjestää Kansanlähetys.

MUUTA

Reguiem näytelmä ke 14.9. klo 18 Tehtaankirkossa. Lassi Nummen REQUIEM - Sydämen rukou-

us. Musiikki Aulis Sallinen, ohjaus Johanna Sorjonen, esittää Seija Pitkän, muusikko Elisabet Petsalo, laulu. Yhteistyössä: Kuopion kaupunginteatteri, Teatteriryhmä Ravistus. Vapaa sisäänpääsy.

KAAVIN KIRKKO

Kaavintie 24

Messu su 4.9. klo 13. Koponen ja Piironen. **Messu** su 11.9. klo 13. Komulainen ja Parviainen. Kaavin seurakuntakoti Kirkkorannantie 1 **Kirkkokuoro** ti 13.9. klo 17. **Lapsikuoro** ke 14.9. klo 15.

MUUTA

Hautausmaakävely to 1.9. klo 18. Fillis. Merja Marin kertoo muistomerkeistä. **Järvi-Kuopion kehitysvammaisten kirkkopäivä Muuruvedellä** ti 6.9. klo 10. Mukaan kutsutaan myös huoltajia ja läheisiä. Osallistumismaksu 5 €/ henkilö. Lähtö Kaavin matkahuollosta linja-autolla klo 9.15, paluu iltapäivällä. Ilmoittautumiset Pirjolle ajalla 29.8.-2.9. puh. 040 4888 627. **Vanhemman väen syysleiripäivä** ma 12.09. klo 9-15 Niemen leirikeskuksessa. Ilmoittautumiset Pirjolle ajalla 29.8.-7.9. puh. 040-4888 627. **Mielenterveyskuntoutujien omaisten virkistyspäivä** ke 14.9. klo 10-15. Niemen leirikeskuksessa. Ilmoittautumiset Pirjolle 29.8.-9.9.

MUURUVEDEN KIRKKO

Kirkkotie 1

Messu su 4.9. klo 16. **Viikkomessu** ti 6.9. klo 10. Kehitysvammaisten kirkkopäivä. **Messu** su 11.9. klo 16.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO

Kirkkotie 1

Perhekahvila ma 5.9. klo 9.30-11 **Seurakuntakerho** pe 9.9. klo 13. **Perhekerho** ma 12.9. klo 9.30-11

SÄYNEISEN KIRKKO

Kirkkoharjuntie 2

Messu su 4.9. klo 10. Saastamoinen ja Saarela. Säyneisen seurakuntakoti Kirkkoharjuntie 2 A **Kirkkokuoron harjoitukset** ke 7.9. klo 17.30. Tule laulamaan Tarun johdolla. **Perhekerho** to 8.9. klo 9.30 Suunnitellaan kauden toimintaa. **Musiikkikahvila aloittaa** ma 12.9. klo 13-14.30. Tule mukaan ideoidenkin kanssa. **Perhekahvila** to 15.9. klo 9.30 **Seurakuntakerho** to 15.9. klo 13. Joka toinen torstai.

MUUTA

Perhejumalanpalvelus su 11.9. klo 10 Harjusten rannassa, Kissat. 71. Rantakala. Perheenpyhä (ei messua kirkossa).

TUUSNIEMEN KIRKKO

Keskatie 21

Messu su 4.9. klo 10. Koponen ja Tuura. **Messu** su 11.9. klo 10. Saastamoinen ja Parviainen. Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä. Seurat ja kirkkokahvit messun jälkeen seurakuntatalolla.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO

Koivukuja 2

Diakoniapäivystys maanantaisin klo 9-11

JOONAS VÄHÄSÖYRINKI

Olipa kerran elämä

Isän tiluksilla on valtava säpinä. Työläisiä puurtaa tahoillaan. He haistelevat, mistä löytyy valtakunnan makuista työtä. Etsivät katseella, kuulostelevat ja kysyvät suuntaa. Tarttuvat toimeen, nostavat ja kantavat.

Kaiken keskellä kohoa isännän koti, jossa on monta huonetta. Sinne käy uupuneiden ja työhönsä pettyneiden virta. Eikö minusta tämän enempään ole?

Happi on näillä kaverilla selvästi vähissä, mutta takaraivossa kai-kuu silti isännän kutsu työhön.

Oikeassa eteisessä odottaa yllätys. Siellä Isän pojat – papit ja kansanedustajat – hörppivät leivostahveleihin ja vakuutelevat kaunopuheisesti toimitelaisuuttaan. Sanan käänteet ovat niin koreita, etteivät uupuneet työläiset niihin osaa yhtyä: he jatkavat seuraavaan huoneeseen jättäen kahvisuuruen omaan mainioon arvoonsa.

On saavuttu oikeaan kammariin. Täällä eivät henkselit enää pauku. Kunpa voisi vedota vaikka väsymykseen, mutta sekin olisi vale. Jokaisen tahto työhön on tiessään. Pää-

sisipä kutsua piiloon kaverin selän taakse, mutta vanha Aatami näkyy jo varanneen sen piilon.

Tätä väkeä Isä tuskin tuntisi lapsikseen ellei viereisessä hallissa majaileva Isän Poika tunnustaisi heitä rakkaiksi sisarikseen ja veljikseen. Halli on kuin katedraali – paitsi että sen kalustus on kuin sairaalasta tai hoitokodista. Käykää sisään!

Ennen ateriala Poika pe-see vieraiden jalat. Hieman yllättäen hallista on käynti vasempaan eteiseen. Voi mitä roska-väkeä paikka onkaan täynnä! Prostituotujakin sekä pankkiireita, joilla on taatusti omat ja vain omat vakuusrahastot kunnossaan. Eihän näistä tietenkään kukaan isän kutsuun vastaa. Voisiko kutsu edes heitä koskea?

Tai minua?
Avoin ovi kutsuu meitä vasempaan kammariin, josta syntinen tietämättä olevansa vanhurskas lähetetään Valtakunnan palvelukseen.
Kunnes sielu jälleen ikä-vöi Isän sydäntä.

OLLI VIITANIEMI
KIRJOITTAJA ON ROVASTIKUNTAPASTORINA TUOMIOKIRKKOSEURAKUNNASSA.

www.orden.fi

Tietokoneapu
040 5844 045

• opastus
• tietoturva

Kotitalousvähennys 60%

Kodin Helga

Meiltä saat perinteiset
kotisiivoukset

Kuopio/S.järvi: p. 0400 853 853
www.kodinhelga.com

VALOKUVAAJA
Kari Matti Antero
Puustinen

www.kamaan.fi
044-3281000

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

Pyökkisatama

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

**Ilmoita
Kirkko ja koti
-lehdessä!**

Kysy lisää
Vappu Kuusiniemi
p. (014) 619 824,
040 486 6726

KOTIMAA-YHTIÖT

ilmoitusmarkkinointi

Ekokummershoitola

Villiruusu

Kaikki
kauneudenhoitopalvelut!

Sky ekokosmetologi Kirsi Kaksonen
Kuninkaankatu 23, 70100 Kuopio,
puh. 040 685 9001
Avoimna: ti-pe 10-17, la 10-15,
ilt. sop.muk.

• HAUTAKIVET
• KAIVERUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

**KIVI
PAJA**

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA

Myös lisänimien kaiverukset

**VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI**

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniittintie 7
Puh. (017) 771 811

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

**Kaikkaa maan ja
taivaan väliltä.**

kotimaakauppa.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti,
perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

SADEVESIKOURUT

- tikkaat - kattosillat
- lumiesteet - piipunhatut

Max-team.fi, Katekuja 4, Vuorela
Marko Mäki-Turja p. 0400 545 893
ps. varmista paikallaolo

▲ Katto remontit Keijo Rossinen

▲ Kattoturvatuotteet Mäkitie 11
71310 Vehmersalmi
Puh. 0400-488 997
www.rakennuskerosma.fi
info@rakennuskerosma.fi

▲ Ulkoverhoukset

Kerosma Ky

**ISÄNNÖINTIPALVELU
ISARVO OY**

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti
isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osaakeyhtiöt
• kiinteistöosaakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisiin, osaaviin käsiin ja
se on tietenkin Isännöintipalvelu Isarvo Oy.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 0400 438 161
Toimisto avoinna arkisin kello 9.00 - 16.00

Papin päivystys torstai-
sin klo 9-11
Aamurukous ti 30.8. klo
10 Kammarissa.
Naiskuoro Tuustytöt
aloittaa syksyn toiminnan
to 1.9. klo 16.
**Tuusniemen kirkkokuo-
ro** aloittaa syksyn toimin-
nan to 1.9. klo 17.30. Laula-
misesta kiinnostuneet en-
tiset ja uudet kuorolaiset
tervetuloa mukaan. Kuo-
roja johtaa kanttori Riikka
Tuura puh. 040 4888 634.
Perhekerho tiistaisin 6.9.
alkaen klo 9.30-11. Riik-
ka Tuuran kanssa muskari
6.9. Lastenohjaajana Sirpa-
Liisa Pelkonen, puh. 040
4888 632.
Palvelupäivä ke 7.9. klo 10
alkaen. Mukana aamupäi-
vällä Riikka Tuura, ateria ja
kahvi 5 €.
Kohtaamispaikka to 8.9.
klo 18.30.

MUUTA

**Järvi-Kuopion kehitys-
vammaisten ja heidän
läheistensä kirkkopäivä**
ti 6.9. klo 10. Muuruvedel-
lä. Tuusniemeltä ilmoit-
tautuneet: lähtö Toimin-
takeskuksen pihasta, Ylä-
tie 1, klo 8.45.
**Etelä-Tuusniemen palve-
lupäivä** to 8.9. klo 10 Hir-
volassa, Luostartie 3457.
Mukana ruokailun jäl-
keen Riikka Tuura ja koti-
sairaanhoidon työntekijät.
Ateria ja kahvi 5 €. Ilmoit-
tautumiset ti 6.9. men-
nessä Aulille, puh. 040
4888 631.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Messu su 4.9. klo 13. Leino
ja Tuura. Huomaa muut-
tunut jumalanpalvelu-
saika!

Messu su 11.9. klo 13. Mä-
kinen ja Piironen.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Perhekerho keskiviikko-
sin 14.9. klo 9.30-11. Las-
tenohjaajana Merja Man-
ninen, puh. 040 4888 644.
**Vehmersalmen kirkko-
kuoro** aloittaa syyskauden
toimintansa ke 14.9. klo 18.
Kuoroon kaivataan uusia
laulajia. Tervetuloa sekä
uudet että entiset laulajat
mukavan harrastuksen pa-
riin. Kuoroa johtaa kant-
tori Riikka Tuura puh. 040
4888 634.
**Kokki-ukkojen ensim-
mäinen kokkaaminen**
Eero Hujasen johdolla ke
21.9. klo 17-20 Mitä use-
ampi kokki sen sakeam-
pi soppa. Ilmoittaudu 16.9.
mennessä Uwe Mäkiselle,
puh. 040 4888 638. Elin-
tarvikemaksu 5 €.

MUUTA

Diakoniapäivystys tors-
taisin klo 13-15 pappilassa.

Papin päivystys torstai-
sin klo 13-15 pappilassa.

Kesäillan kirkko su 28.8.
klo 18 Ritoharjun hirvima-
jalla. Uwe Mäkinen ja Mar-
jatta Piironen.

Uudet sudenpennut

maanantaisin 5.9. alkaen
klo 12.40-13.40 Majakan
yläkerrassa.

Tyttökerho maanantaisin
5.9. alkaen klo 14.45-15.45
Majakan yläkerrassa.

Poikien liikuntakerho
1.-3 lk. maanantaisin 5.9.
alkaen klo 14.45-15.45 Ma-
jakan salissa.

**Vanhat sudenpennut,
seikkailijat ja tarpo-
jat** yhteinen aloitus ma
5.9. klo 18 Majakan ylä-
kerrassa.

Poikien liikuntakerho
4.-6 lk. tiistaisin 6.9. alka-
en klo 14.45-15.45 Majakan
salissa.

Räsälän kerho tiistaisin
6.9. alkaen klo 18-19 Räsä-
län liittolassa.

Nuorten ilta keskiviikko-
sin 7.9. alkaen klo 19 Maja-
kan yläkerrassa.

**Tyttöjen liikuntaker-
ho** torstaisin 8.9. alkaen
klo 14.45-15.45 Majakan
salissa.

**Lähimmäisen kamma-
ri** aloitus ma 12.9. klo 10-
12 Kammarissa. Huom!
muuttunut aika. Mukana
diakoni Sonja Fick.

JÄRVI-KUOPION YHTEISET

**Jumalanpalvelusaiko-
jen muutoksia.** Riista-
veden ja Vehmersalmen
kirkkojen jumalanpalve-
lusajat muuttuvat 1.9. al-
kaen. Messu Riistaveden
alueseurakunnassa klo 10
ja Vehmersalmen alueseu-
rakunnassa klo 13.

**Talkooleiri Hirvijärven
leirikeskuksessa** 5.-8.9. Il-
moittautumiset 22.8. men-
nessä Katri Kunnaksel-
le, puh.040 4848 464, kat-
ri.kunnas@evl.fi. tai käy-
mällä paikan päällä Dia-
koniakeskuksessa, Suoka-
tu 31, ma, ke ja pe klo 10
-12. Lisätietoja diakoni Jar-
mo Tarkkoselta, puh. 040
4848 465, jarmo.tarkko-
nen@evl.fi ja pastori Mik-
ko Huhtalalta, puh. 040
4844 613, mikko.huhta-
la@evl.fi

**Järvi-Kuopion kehitys-
vammaisten kirkkopäi-
vä Muuruvedellä** ti 6.9.
klo 10 alkaen viikkomes-
sulla Muuruveden kirkos-
sa ja jatkuu maatalous-
oppilaitoksella. Omaiset
ja läheiset tervetuloa mu-
kaan. Osallistumismak-
su 5 €/hlö. Ilmoittautumi-
set oman alueen diakonia-
viranhaltijalle. Ks. tarkem-
min mahd. oman alueen
ilmoitus ed. lehdestä.

KASTETUT
Aleksi Mikael Olavi Varti-
ainen, Särneinen.

KUULUTETUT

Pasi Antero Räsänen ja
Mirva Mirella Miettinen.

KUOLLEET

Mikko Antero Koponen
78 v, Tuusniemi, Aino Eli-
sabet Vesterinen 84 v,
Kaavi, Pentti Veikko Heik-
kinen 52 v, Juankoski, Anja
Sinikka Miettinen 67 v,
Kaavi.

KIRKKO

Haarahongantie 4

Sanajumalanpalvelus su
4.9. klo 10. Yrjö Jokiranta,
Matti Hoffrén ja Airi Heis-
kanen. **Kirkkokahvit** lä-
hetyskellarilla ja lauluhetki
lähetyksen hyväksi.
Messu su 11.9. klo 10. Kai-
sa Yletyinen, Tapio Lepola,
Sirpa Ylikotila, Vesa Kajava
ja Marjaana Kaisto.
Kirkkoherran vaali su
11.9. klo 11.30 ja päättyy
klo 18.

SEURAKUNTATALO

**Lähetysten askartelu-
piiri** ke 31.8. klo 9-12. Ter-
vetuloa tutustumaan toi-
mintaan.

Virsiukuoro aloittaa syys-
kautensa ke 31.8. klo 14.30.
Kuoro laulaa yksinäänises-
ti ja esiintyy hartauksis-
sa ja jumalanpalveluksissa.
Odotamme kuoroon lisää
laulun taitajia.

Nuorten kuoro aloittaa
syyskautensa ke 31.8. klo
16.30 seurakuntatalon pie-
nessä salissa. Laulamisesta
kiinnostuneet nuoret ter-
vetuloa.

Sola Gratia-kuoro aloit-
taa syyskautensa ke 31.8.
klo 18 seurakuntatalon
pienessä salissa. Kuoroon
etsitään uusia laulajia, eri-
tyisesti miehiä. Jos kiin-
nostuit, ota yhteyttä kant-
tori Vesa Kajavaan.

Perjantai kahvila pe 2.9.
klo 18-22.

**Kirkkoherranvaalin en-
nakkoäänestys** kirkkoher-
ranvirastossa alkaen maa-
nantaina 5.9. ja päättyen
perjantaina 9.9.2011 joka
päivä klo 9-18.

Siioninvirsiseurat ti 6.9.
klo 18 pienessä salissa.

**Lähetysten askartelupi-
ri** ke 7.9. klo 9-12.

Omaishoitajakerho ke
7.9. klo 12 päätysalissa.

Ohjelmaa hoitajille sekä
hoidettaville yhdessä ja
erikseen.

Perjantai kahvila pe 9.9.
klo 18-22. Iltahartaus klo
19.30.

Juttutupa ma 12.9. klo 10
lähetyksellillä. Tule kah-
vikupin äärelle juttele-
maan sinulle tärkeistä asi-
oista.

Lappeenranta-Imatra-

KYLLÄPÄ MÄN TYÖPAEKAN
URHEILUUNTOILIJAT
HILIJASEKS, KUN KERROIN,
ETTÄ MINÄKII OSALLISTUN
MARATOONILLE!

PAS TORI

NSV 2010 MARATHON - NUOREN SEURAKUNNAN VEISUKIRJAN
LAULANTAA PUJON KIRKOSSA 3.9. KLO 12:00

VIIKON VALINTA

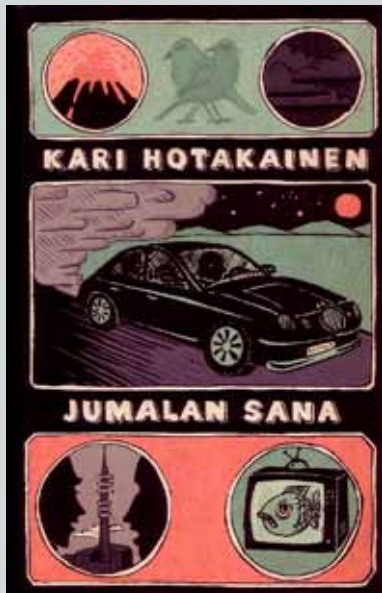
Yhden päivän romaani

Kari Hotakaisen Jumalan sana antaa ajattelun avaimia. Pitkiin kuvauksiin kirjailija ei turvaudu, kun asian voi sanoa lyhyesti: "Tuuli silittää tunturin lyhyttä, värikästä tukkaa."

Yhden päivän romaanissa lähdetään Lapiosta kohti pääkaupunkia. Jukka Hopeaniemen täytyy päästä Helsinkiin. Hänet on houkuteltu aamutelevisioon. Islannin tulivuoren purkaus panee turvautumaan konsernin Jaquariin ja eläkkeellä olevan autonkuljettajan apuun. Armas Kallio tietää asemansa ja miettii: Kohta. Kirjailija pääsee savolaiseen venkoiluun ajasta. Milloin on Armaksen 'kohta'?

Armas on kyydinnyt koko ikänsä Uljas Hopeaniemeä, Ukoksi sanottua. Hän ei pidä vastauksellaan kiirettä. "Ei rahalla kaikkea saa."

Valtavan ajopalkan Armas sanoo sentilleen. Hänellä on rahalle tarkka kohde.

Matkalla miehet puhuvat harvakseltaan. Kuunnellaan Jukan puheita C-kasetilla, se kuuluu sopimukseen. Bob Dylanista ja Lucinda Williamsista Armas ei perusta, mutta innostuu Jussi Björlingin aarioista. Väliällä Hopeaniemi nukkuu.

Puhutaan markkina- ja

kansantaloudesta, julki-suuskuvastakin. Radiota ei avata aivottomien juontajien vuoksi.

Saaran, Armaksen tytären pohdinnat ovat vaikeuttavia sivujuonia. Peli-riippuvainen toteaa, että "maailma pyörii velkavivulla". Mutta kuka on liftari, Oleno? Mielessä häivähtävät sanat; ettekä minua tunteneet...

Kun televisioon on päästy, ei edetä käsikirjoituksen mukaan. Työhymyt hyytävät Hopeaniemen suoran puheen edessä.

Kun kirjailijalla on sana halussaan, hän ei tasoi- ta tietä lukijalle, vaan luo haastavan maailman. Hotakaisen sanat saavat tunteet sykkörälle ja naurun muljahtelemaan sisikunnassa.

RITVA KOLEHMAINEN

Kari Hotakainen:
Jumalan sana,
324 s., 24,70 e.,
WSOY 2011.

Tyynien sanojen takana myrsky

Jorma Ranivaaran Valekirjailija vie lukijan satavuotiaaseen opistoon. Opetusministerin laatupalkinto mullistaa Minnien ja Matti Helmusen elämän. Minnie, rehtori, lähtee vuodeksi Italiaan ja tekee Helmuses-ta vararehtorin.

Vaaran varalle Minnie tarjoaa Helmuselle allekirjoitettavaksi 12 artiklan parisuhteen perustuskirjan.

Helmunen näkee Siwas- sa elämänsä naisen. Tämä ilmestyy Särkijärven kristilliseen kansanopistoon rehtorin puheille. Yhdyskuntapalvelua. Teatteriohjaaja Valentina Browkina Venäjältä on ollut Suomes- sa siivoojana ja Minnie ottaa hänet pesula-apulaiseksi. Helmunen tunnistaa piilevän kaipauksensa vieraisiin naisiin.

Vararehtori tekee Valentina ohjaajan ja ryhtyy itse näytelmäkirjailijaksi. Hän kirjoittaa Parkuinmäen taistelusta, oppilaat saavat roolit.

Helmunen alkaa kuntoilla ja päätyy terveyskeskukseen. Hän lopettaa tupakoinnin. Lääkkeellä on hirvittävä määrä sivuvaikutuksia.

Valentinan epäilevään ky- selyyn näytelmästä, Helmu- nen vastaa: ensimmäinen kohta- tus on päässä, siirtyy

huomenna paperil- le, rutiinityö. Viitteelli- nen lavastus on tehty, säkit täytetty hakkeel- la ja raahattu metsään. Suunnitelma esitellään medialle.

Oppilasneuvosto käy hankalaksi. Helmu- nen näkee painajaista Keskenjääneiden käsi- kirjoitusten näyttelys- tä. Vaikeuksiin joutunut Helmunen etsii rauhaa hiljaisuuden retriitistä. Minnie ilmoittaa kotiin- paluustaan. Elämä on draamaa.

Tuleeko Helmuses- ta vielä yhteiskuntakel- painen?

RITVA KOLEHMAINEN

Jorma Ranivaara:
Valekirjailija,
240 s., 26,90 e.,
WSOY 2011.

RISTIVETOA

Luonto oli alttarina Ryönän eräkirkossa

Ilman kirkkoa ihmi- nen on tyhjän päällä.

Kirkko on kauneimmillaan Luo- jan taivaan alla, kiteytyi sano- ma pastori **Kirsi Leinon** sa- noista Pohjois-Riistaveden Metsästysseuran hirvikodalla viime sunnuntaina.

"Idean eräkirkkoon saimme aikoinaan naapurimaastamme Ruotsista, jossa siuna- taan metsästystapahtumia. Ajattelimme, että miksipä ei meilläkin", kertoi **Niilo Lin- tunen**, seuran entinen pitkäaikainen pu- heenjohtaja.

Ensimmäisellä kerralla eräkirkko oli Riis- taveden kirkossa, mutta seuraavana sen pitopaikka vaihtui sinne missä erämiehet- kin ovat, luonnon keskelle.

Vuosi sitten valmistunut kota olisi an- tanut sateellakin suojaa, mutta nyt sitä ei tarvittu.

Kirkon tunnelmaa ei tavoita muualta

"Minusta kirkon ote on heltyynyt. Ei kaikelle pidä antaa periksi ja olla mielin kielin. Jumalanpalvelukset ovat menneet rillutteluksi ja rämpyttelyksi. Peruskalliolta ollaan lipeämässä pala kerrallaan", konser- vatiiviseksi seurakuntalaiseksi itseään ku- vaava **Seija Heikkinen** sanailee.

Valoisa ja reipas nainen on kasvatettu kristillisiin arvoihin jo lapsesta. Ilman kirk- koa hän kokisi olevansa tuuliajolla.

Heikkisen mielestä kirkko on tarpeel- linen. Ihminen tarvitsee jotain, johon vii- me kädessä turvautua, kun mikään muu ei enää auta.

"Kirkossa ihminen kokee olevansa tur- vassa. Samaa tunnelmaa ei muualta ta- voita."

Keijo Weman on huomannut seura- kunnassaan suunnanmuutoksen, vaikkei hän olekaan aktiivinen kirkossakävijä.

"Ongelma on, miten saada nuorempaa

Ristin kautta kuolemaan,
sanoo yhdeksänkymppinen
ja lisää puita uuniin.

Levyllä kahvipannu
ja pöydällä kolme kahvikuppia:
vierasalle, itselle ja enkelille.
Huivi tiukasti leuan alla kuin purje
ja potkurissa neljä pyörää, neliveto.

Mitä meillä olisi ilman Jumalaa,
pakko siihen on uskoa,
sanoo ja lisää pököä pesään.
Kahvivesi porisee.
ja ikkuna täynnä auringon hunajaa.

RISTO KORMILAINEN
SEN MATKAN TAHDON KULKEA.

Juoksijan muistolle

Ilosanoman julistaja pääsi iankaikki- seen iloon.

Täpötäydessä Agricolan kirkos- sa Helsingissä vietettiin vii- me sunnuntaina rovasti **Kalevi Lehtisen** muistoseuroja. Lehtinen sai viljalti tunnus- tusta persoonastaan. Rehellinen, huumo- rintajuinen, erilainen, radikaali, herkkä ja nöyrä.

Kansainvälisen järjestön evankelistana toiminutta 75-vuotiaaksi elänyttä Lehtistä kiitettiin tinkimättömyydestä, yksinkertai- sesta julistamisesta ja siltojen rakentami- sesta. "En suostu irtisanoutumaan kenes- täkään, joka uskoo Kristukseen", Lehtinen kuittasi opista kinasteleville.

Hän jaksoi korostaa sitä, että tärkein- tä ei ole paljonko uskoo, vaan se kehen us- koo. Jeesus ei ole vaihtoehto vaan elineh- to, oli yksi Lehtisen keskeinen ajatus.

Piispa **Seppo Häkkinen** ja kirkkoneu- vos Jukka Keskitalo muistuttivat, että hen- kilökohtainen evankeliointi on tulevaisuu- den asia, kun kristillinen perinne ei enää siirry kotoa ja näyttää menettävän merki- tystään.

Seurojen ulkomaalaiset vieraat kuva- sivat Lehtistä tosisuomalaiseksi ja tosieu-

Missä puhalsivat evankeliumin
tuulet, siellä Kalevi Lehtinen oli mukana.

rooppalaiseksi.

Virolainen kapellimestari **Lehari Kau- stel** muisteli maansa itsenäistymistä 20 vuotta sitten. "Meillä oli silloin missio ja Lehtinen puhujana. Hän saapui Neuvosto- Viroon ja palasi kotiin vapaasta Virosta.

LEA LAPPALAINEN

KIRKKO & KOTI

15

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
98. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 14.9.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

Painopaikka Lehtisepät Oy, Kuopio. Painos 66 000 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma–pe klo 8–16. Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232 Ulla Remes (virkavapaalla) Lea Lappalainen, p. 040 484 8234 Hanna Karkkonen, p. 040 484 8236 Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt, p. 014 619 824, 040 486 6726. vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähe- tys Oy. **Jakelupalaute:** www.suora- lahety.fi, puh. 017 264 7800

Ryönän eräkirkossa Pohjois-Riistaveden Metsästysseuran hirvikodalla sai aistia Luojan luomistyön helmistä

väkeä kirkkoon. Minä en kannata musiikkitempauksia, mutta kylläkin nuoria kiinnostavaa tekemistä. Pitää keksiä porkkanoita, joka vetää. Kylkiäisenä voi ujuttaa mukaan sanomaa.”

Elsa Nupponen ja Marjatta Hokka, äi-

ti ja tytär, ovat ensimmäistä kertaa eräkirkossa. Hekin ovat jo ikäihmisiä, eivätkä keksi vetovoimatekijää, joka saisi kiinnostuksen kirkkoon suuremmaksi. He ovat vanhan järjestyksen kannalla, eli jumalanpalvelusten ajankohtien tulisi pysyä ennallaan kuten kir-

kon muutenkin.

Koskettavinta heille on kirkossa Jumalan sanan kuuleminen, hiljentyminen ja rauhoittuminen, hetken herkkyyttä.

ANNA-LIISA PEKKARINEN

Uusia virsiä arjen elämään

”Virsi ei ole täytettä vaan evankeliumin julistamista – siinä missä sanakin.”

Näin vakuuttaa Puijon kirkkoherra **Jaana Marjanen**, joka ryhtyy kirkkohallituksen asettaman, asiantuntijoista koostuvan työryhmän kanssa kokoamaan vuoden 1986 virsikirjalle lisävihkoa. Samalla tavalla oli tehty vuoden 1938 virsikirjan kanssa, joka neljännesvuosisadan jälkeen sai lisävihon vuonna 1963.

Ryhmä on käymässä töihin tuota pikaa. Se voi valita lisävihkoon aineistoa jo olemassa olevista lauluista, lainata sisarkirkoilta tai tilata aivan uusia lauluja. Aikaa on vuoden 2014 loppuun.

”Monet virsien kielikuvat liittyvät maaseutuun. Sen vuoksi erityistä tarvetta näyttäisi olevan arjen kristillisyyttä, kaupunkielämää, rukoushiljaisuutta ja tulevaisuutta koskeville virsille. Myös kirkkovuoteen olisi hyvä saada jotain uutta.”

Ryhmän puheenjohtajana toimiva Marjanen muistuttaa, että lapsena opittu virsi kantaa parhaimmillaan myöhäiseen ikään.

”Sen näkee kun käy sairaaloissa ja vanhainkodeissa. Kaikki muu on unohtunut, mutta tuttu virsi lohduttaa.”

Hyvä virsi puhuu Jaana Marjasen mielestä yli ikärajojen. Tällaisia suosikiksi nousseita ovat esimerkiksi Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan, Jumalan kämmenellä ja Herra kädelläsi.

Vaikka Suvivirsi ja Enkeli taivaan sykähdyttävät yhä, uutta kieltä

HANNA KARKONEN

Saksalaisen teologin Dietrich Bonhoefferin virsi Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan on yksi lauletuimmista virsistä.

ei Marjasen mukaan kannata pelätä. ”Uusi ilmaisu ei ole samaa kuin pinnallistuminen.”

Entä omat lempivirret?

”Ne vaihtelevat. Läheisen saattohoitomatkan aikaan löytyi virsi 559, joka alkaa: Nyt kaikki päättää työnsä, he käyvät rauhaan yönsä, raueten nukkumaan.”

LEA LAPPALAINEN

KISSA PÖYDÄLLE

Lomastressi muuttui työahdistukseksi

O nneksi syksy tuli ja arki alkoi. Ei enää tarvitse kuunnella ”jokos ne lomat on pidetty” höperrystä tai sitä marinaa kun pitää tulla lomalta töihin. Kesäkeskustelu Suomessa taantuu ”onpa ilmoja pidellyt” –tasolle.

Näinkö avuttomia me olemme? Ennen kesälomaa psykrokonsultti toisensa jälkeen antoi ohjeita siitä, miten lomalle jäädään. Hiljennetään työtä viikkoja ennen, jottei tule lomastressiä.

Entäs nyt? Journalistisesti tasokkaana pitämäni mediat antavat metritolkulla tilaa sille, miten lomalta palataan töihin.

Mistähän palkka maksetaan sillekin työhyvinvointikonsultaatiopsykologille, joka ohjeistaa, että edellisenä iltana ennen työhön menoa on hyvä laittaa vaat-

teet ja laukku kuntoon. Tuon osasin jo viisivuotiaana. Ja että jos ensimmäiset työpäivät ahdistavat, pitää mennä esimiehen luo pyytämään kevyempiä työjärjestelyjä.

Hitto!

Muutaman kerran havahduin lomalla hyväosaisuuteeni. Tästä lekottelusta maksetaan palkkaa, ja vielä lisäksi lomallelähtö- tai mikäseonraha.

Jos ei huvita mennä lomalta työhön, jääkää kotiin. Vai onko valitusvirressä kyse huomionkiipeydestä. Olenhan minä tärkeä? Ettehan ole minua unohtaneet?

Meidän työpaikallamme on kirjoittamaton sääntö, että lomaltatulija tuo aamukahville vehnästä tai muuta paakkelsia. Se joka ei tuo, pakotetaan julmilla huomautuksilla talon tapoihin.

Jotain hyvääkin siinä työhön palaamisen möyryämisessä.

LAHJA PYYKÖNEN

Lestadiolaisilla parannuksen paikka

V anhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä oli etenkin 1970-luvulla ”hoitokokouksia”. Niissä painostettiin tikun nokkaan milloin mistäkin syystä nostettuja jäseniä tiukasti määritellyn uskon ja elämäntavan ruotuun. Liian usein ”hoito” oli hengellistä väkivaltaa, jonka traumoja ei koskaan käsitelty.

Hoitokokoukset harventuivat ja liike alkoi esiintyä avoimemmin. Enemmistö jäsenistä on lainkuuliaista, raitista ja perhekeskeistä väkeä. Kirkon työntekijöinä he eivät tapaa rettelöidä.

Lestadiolainen oppi sisältää yhä yhden teologisen aikapommin. Liike uskottelee omistavansa ainoana oikean, pelastavan uskon. Muut menivät helvettiin.

Kirkossa ei ole juuri puututtu harhaoppiin. Joukossa, joka uskoo olevansa oikeassa, ei kyetä hevillä myöntämään omien toimintatapojen ja opetusten olevan edes osittain pielessä.

Joukossa, joka uskoo olevansa oikeassa, ei kyetä hevillä myöntämään omien toimintatapojen ja opetusten olevan edes osittain pielessä.

Lestadiolaisten pedofiliskandaalissa on paljastunut jo yli 120 lasten seksuaalista hyväksikäyttäjää, joukossa maallikkosaarnaajia. Määrä ei ole suhteellisesti sen suurempi kuin muidenkaan suomalaisten joukossa, eikä yksittäisten tyyppien niljakkaista teoista saa syyttää koko yhteisöä.

Mutta skandaali pääsi paisumaan, koska puhtoista mainettaan enemmän kuin uhreja varjellut liike ei tehnyt kaikkea mahdollista kitkeäkseen karneat rikokset. Muka parannuksen tehneitä tekijöitä pääsi palkkahästä anteeksiannon, armon ja rippisalaisuuden varjolla; uhrien tuska unohdettiin.

Keväällä herätysliike osoitti ilahduttavaa rehellisyyttä ja itsekritiikkiä myöntäessään, että syytökset pitivät paikkansa. Se olisi saattanut olla uuden avoimuuden ajan alku. Päivämiehen pääkirjoitus (10.8.) vieläpä tuomitsi kaiken ruumiillisen, henkisen ja hengellisen väkivallan ja lupasi, ettei uusia hoitokokouksiakaan järjestetä.

Valitettavasti vanha koviksen leikkimelinja elää yhä änkyräjohdossa. Liikkeen sisällä epäkohtia esiin nostaneiden jäsenten tervehdyttävää kritiikkiä on yritetty vaientaa ja uudistustoiveita tukahduttaa.

Älkää ampuko viestintuojia!

JANNE VILLA

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

Pentti Koistinen kutsuu kappelin ovea elämän oveksi. Johannes on ollut vierellä koko rakentamisen ajan ja tuntee jokaisen esineen tarinan.

Mies, joka rakensi kappelin

Yksi mies, monta via dolorosaa. Siitä syntyi Lapinlahden Kaijan-saaren metsäkappeli.

Talon ikkunasta näkyy auringossa välkehtivä kalaisuudesta tunnettu Onkivesi. Sukutilan päärakennuksen pirtinpöytänsä istahtaa hämmennyttä mies. Takki on tyhjä, mutta ei turhan vuoksi.

Eikä ensi kertaa.

Kaikki meni uusiksi vuonna 1997, kun navetta paloi ja puolet karjaa tuhoutui. Veli kuoli alle viisikymppisenä hoitovirheeseen.

Uusi elanto löytyi mustaherukasta, vadelmasta ja tyrnistä. Isäntä koulutautui laillistetuksi hierojaksi ja ryhtyi lomamökkiryttäjäksi.

Viimeksi kuluneet viisi kuukautta Kaijan-saaren tilan isäntä **Pentti Koistinen** on puskenut rakennushommia kuin viimeistä päivää. Kivenheiton päähän kotoa on nousut yksityiskappeli, matkailijoille, kyläläisille ja muille kulkijoille. Jumalanpalveluksia, häitä, ristiäisiä ja konsertteja varten.

Pyöreä puurakenteinen, kupolikattoinen, 35 hengelle suunniteltu kappeli on myös tekijänsä uskontunnustus. Ja henkilökohtaisen kriisin toipumiskertomus.

”Sain uuden elämän reilut 16 vuotta seläläisestä yhteisöstä, jossa eletään päivä kerrallaan”, Koistinen kertoo.

Siihen asti huolet, murheet ja käsittelemättömät tunteet oli huuhdeltu kurkusta alas. Myös avioliitto kariutui.

Menneiden vuosien sanoja, tekoja ja vir-

heitä hän haluaa pyytää anteeksi kappelin välityksellä.

Ikioma kappeli, yhteinen unelma

Kappeli heinälatoon. Kesäkappeli. Taidekappeli. Kappeli kenen tahansa kulkijan mietiskelyä varten. Monia vaihtoehtoja nousi esiin, kun Koistinen keksi, että sukutilalle pitää saada pyhäkkö. Kun teologi-vaimokin innostui, hiljentymissaikaan ideaa, yhteistä unelmaa lähdettiin viemään eteenpäin.

Siniseen kappeliin on tallennettu rakentajan omaa historiaa ja elämäkokemuksia. Pie-ni kirkko on myös tarina selviytymisestä. Toinen avioliitto kariutui pari vuotta sitten.

”Yllättäen tulleen perhekriisin vaikeimmat ajatukset ja tunteet purin rakentamiseen. Kaksi vuotta kuljin Golgatan tiellä. Mut-ta kappeli on myös uusi alku.”

Koistinen kiittelee tosiystäviä, jotka ovat jaksaneet kuunnella. ”Tuhanteen kertaan sa-moja asioita.”

Hän sanoo ottaneensa vastaan kaiken saatavilla olleen avun.

”Tiesin, etten pärjää yksin. Olin nähnyt sen työssäni, kun ajoin ambulanssia ja toimin maanviljelijöiden tukihenkilönä.”

”Tärkeää on opetella antamaan anteeksi itselle ja toisille.”

Puunkäkkyroista pyhäkön koristeeksi

Lapinlahden kirkkoherra **Lauri Jäntti** vihki kappelin käyttöön pari viikkoa sitten. Juhlapaikalle löysi 160 vierasta. ”Viittäkymmentä odotin”, rakentaja sanoo iloisena niin monen mielenkiinnosta kylän uutta nähtävyyttä kohtaan.

Seuraavana sunnuntaina saunakaveri ro-vasti Hannu Innanen vihki metsäkappelissa

avioliittoon **Seija-Riitta Vilenin** ja **Jari Haapa-ahon**. Hämeenlinnalaisen Haapa-ahon ja Koistisen tiet kohtasivat, kun kappelille etsittiin piirtäjää, arkkitehtia tai rakennusmestaria.

Rakennusmestari Haapa-aho kertoo työn olleen uniikki, vaikeimmasta päästä uran aikana. Rakennusta kantaa yksi ainoa seinä, eikä kappelissa ei ole yhtään suoraa pintaa. Vastavaanlaista ei tietävästi ole missään.

”Isä on tehnyt täällä ihan kaikki”, koulun aloittanut Johannes-poika kieppuu ylpeänä isän kintereillä.

Kappelin koristamiseen suunniteltiin alusta alkaen Koistisen puutaidetta. ”Sisäisen näkemiseni tuotoksia.”

Puu oli kiehtoi maalaistalon taitelijasielua jo pikkunaskalista. Mitä väärempi käkkyrä ja erikoisempi muoto, sen syvempiä kieliä puu soitti pojan sisimmässä.

Hän kertoo palanneensa juurilleen, kun alkoi kymmenkunta vuotta sitten tehdä puusta tauluja ja veistoksia.

”Enkä vieläkaan uskalla antautua taiteelle niin kuin haluaisin. Aina on syyllinen olo, etten ole oikeissa töissä.”

Jokaisella esineellä oma tarinansa

Aivan kappelin oven pieleen on ripustettu rosoinen risti. Se tarttui mukaan suon penkalta keskeltä erämaata Sodankylässä erämaavael-luksella Johanneksen kanssa.

Piispa **Arsenin** antama risti oven yläpuo-

lella muistuttaa ekumeniasta.

Kappelin sisustuselementissä on sileää haapaa, mäntyä, myrskyn irti repimää ladon seinää, lehtikul-taa, kiveä. Hirsipölkkyjä kukkapylväinä. Matkasauvojen rivistö, josta aviopari saa muistoksi oman.

”Viimeisenä tuli valmiiksi alttaripenkki. Sen koristeina ovat elämä-langat, jotka yhtyvät kultaiseen ruusun kukkaan.”

Tauluihin on kaiverrettu ”pyhiä ihmisiä”, Jeesus Kirkastusvuorella, enkeleitä, äitejä lapsi sylissään.

Luonnon valoa tulvii sisään ikkunasta, joka toimii myös alttari-auluna. Alttaripöydän Raamattu on auki Saarnaajan kirjan kolmannen luvun kohdalta:

Kaikella on määrähetkensä, aikansa joka asialla taivaan alla.

Erityisen henkilökohtainen Koistiselle on teos, joka kuvaa avoimia käsiä. Työn nimi pu-huu puolestaan: Ota armo vastaan.

Unelmia jäi rakentajalta vielä tähteeksi. Kappelia ympäröivään metsikköön on suunnitelmassa kappelipuisto.